

deAuteurs,

Jaarverslag
2024

Beste Auteurs,

2024 was een jaar van beweging. Politiek, technologisch én cultureel. In een wereld waar auteursrechten steeds vaker onder druk staan, blijft onze missie onveranderd: auteurs beschermen, versterken en zichtbaar maken.

Na de verkiezingen zijn we verheugd dat in het federale regeerakkoord expliciet aandacht is besteed aan het sociale en fiscale statuut van auteurs. Ook op Vlaams niveau merken we dat de nieuwe Ministers van Cultuur en Media zich bewust zijn van de uitdagingen waarmee onze sector geconfronteerd wordt. Zo moet onder meer in de onderhandelingen van de beheersovereenkomst met VRT en het VAF het principe van een correcte, passende en evenredige vergoeding voor auteurs worden verankerd.

2024 was voor deAuteurs een jaar van gestage groei. Meer leden. Meer vertrouwen. Steeds meer mensen geloven in wat we doen, en daar zijn we trots op. In lijn met die groei hebben we geïnvesteerd in sterkere ondersteuning, nieuwe digitale tools, juridisch advies op maat en extra middelen voor creatie via het deAuteursfonds. Ook onze inningen stijgen opnieuw. We naderen de kaap van zeven miljoen euro — ons beste resultaat ooit.

Maar we blijven waakzaam. Grote techspelers proberen via juridische achterpoortjes onze rechten te ondermijnen. De aanval op het vergoedingsrecht bij het Grondwettelijk Hof door TikTok, Netflix en Streamz baart ons grote zorgen. België dreigt zo de poort te worden voor een bredere Europese aanval op het auteursrecht. Dat kunnen en mogen we niet laten gebeuren want auteursrechten zijn de basis voor een duurzame en leefbare creatieve sector.

We danken iedereen die in 2024 zijn of haar schouders onder onze missie heeft gezet. Ons bestuur en team werken elke dag met toewijding aan die missie, vanuit een gedeeld geloof in de kracht van verhalen, beelden, ideeën – en de mensen die ze maken. Bijzondere dank gaat naar Bettie Elias, Inès Eshun en Gilles Coulier, wiens mandaat als bestuurder eindigt na deze algemene vergadering. Om de vertegenwoordiging van alle repertoires die deAuteurs beheert verder te versterken, zal ons bestuur in de toekomst worden uitgebreid met extra vertegenwoordigers voor audiowerken, podiumkunsten en documentaire. Zo bundelen we de unieke expertise van alle repertoires die onze beheersvennootschap vertegenwoordigt.

De beroepsverenigingen blijven een waardevol klankbord voor deAuteurs. Met een structurele financiële steun — tot maar liefst 1% van onze inningen – rekenen we ook dit jaar op een nauwe samenwerking met het Klankverbond, de Scenaristengilde, de Unie van Regisseurs en de Vlaamse Auteursvereniging. Het Archipeloverleg – waarin gezamenlijke thema's besproken worden – krijgt het komende jaar een professionele doorstart. Dat overleg is cruciaal om een sterke positie van makers in het publieke en politieke debat te verzekeren, des te meer gezien de uitdagingen die voor ons liggen: de strijd voor een passende vergoeding voor elke vorm van exploitatie (ook online), de impact van generatieve AI, het aanslepende bioscoopdossier waarin scenaristen en regisseurs nog steeds geen faire vergoeding ontvangen, en het gevaar van "All Rights Included" clausules.

Tot slot willen we het kleine maar bijzonder gedreven team van deAuteurs bedanken. Door hun niet-aflatende inzet kunnen we blijven bouwen aan een sector die zijn auteurs niet alleen erkent, maar ook beschermt en ondersteunt. Voor auteurs, door auteurs.

Raf Reyntjens, voorzitter en Katrien Van der Perre, directeur deAuteurs.

INHOUDSTAFEL

1. Leden, structuur en samenwerkingen

1.1. Leden

1.2. Bestuur

1.3. Structuur

1.4. Verhouding met andere beheersvennootschappen of collectieve beheersorganisaties

2. Inningen en verdelingen van rechten

2.1. Toelichting per repertoire

2.2. Frequentie betalingen

2.3. Rechten die niet binnen termijn verdeeld en betaald werden

2.4. Geweigerde licenties

2.5. Inhoudingen op rechteninkomsten

3. Jaarcijfers 2024

3.1. Opbrengsten en kosten

3.2. Uitsplitsing statutaire afhoudingen per exploitatiewijze

4. deAuteursfonds

4.1. Culturele actie

4.2. Communicatie

4.3. Sociaal fonds

5. Belangrijke gebeurtenissen en politieke ontwikkelingen in 2024

5.1. Bioscooprechten: een vergoeding voor auteurs in de bioscoop?

5.2. AI en het auteursrecht: de AI Act en de Code of Practice

5.3. Tussenkomst Streamz e.a. voor het Grondwettelijk Hof m.b.t. het onoverdraagbaar vergoedingsrecht voor online exploitaties

5.4. Tussenkomst TikTok e.a. voor het Grondwettelijk Hof m.b.t. Vlaams Mediadecreet

5.5. Politiek memorandum

5.6. Ontwikkeling software

5.7. Sociaal statuut: ontwikkelingen en overleg

5.8. Fiscale hervorming auteurs- en naburige rechten

6. Het Europees Huis van de Auteurs (MEDAA)

7. Bestuursorgaan en team

216

NIEUWE LEDEN

2238

AUTEURS

220JURIDISCHE VRAGEN
BEHANDELD**1.013.410 €**

LETTERKUNDIGE EN GRAFISCHE WERKEN

6.973.424 €

TOTAAL GEÏNDE RECHTEN

5.162.157 €

GEÏNDE RECHTEN AUDIOVISUEEL

1314ABONNEES OP
NIEUWSBRIEF**67%**

OPENINGSRATE

117.085,86 €

TOEGEKEND AAN BEURZEN

30

AFSTUDEERBEURZEN

57PROFESSIELE
BEURZEN

1. Leden, structuur en samenwerkingen

1.1 Leden

Ruim 2200 auteurs hebben zich ondertussen aangesloten bij deAuteurs. Door te kiezen voor het collectief beheer staan ze sterker bij de onderhandeling over vergoedingen voor exploitaties van hun werken– voor sommige vergoedingen is het collectief beheer zelfs wettelijk verplicht. Daarnaast treedt deAuteurs voor hen op in de verdediging van hun rechten en belangen.

In 2024 waren er 216 nieuwe aansluitingen. Ten opzichte van 2023 neemt het aandeel van auteurs werkzaam binnen podiumkunsten relatief gezien sterk toe, met name met 8%.

5 auteurs namen ontslag. Verder werden 4 auteurs geschrapt om administratieve redenen.

LEDENBESTAND	NIEUWE LEDEN	TOTAAL
2024	216	2238
2023	186	2040
2022	169	1859

LEDEN ACTIEF IN VERSCHILLENDE CATEGORIEËN	
Audiovisueel	41%
Podiumkunsten	35%
Letterkundig & Grafisch	24%

1.2 Bestuur

Bestuurders van deAuteurs worden gekozen door hun collega-auteurs van de algemene vergadering voor een mandaat van vier jaar. Onder hen kiezen zij een voorzitter en twee ondervoorzitters, elk voor een hernieuwbaar mandaat van twee jaar. Op die manier wordt het principe 'voor auteurs, door auteurs' in praktijk gebracht. Er wordt naast diversiteit ook ingezet op representativiteit: de bestuursleden zijn actief in de verschillende genres die deAuteurs beheert.

De belangrijkste opdrachten van het bestuursorgaan zijn:

- bouwen aan de inhoudelijke koers
- waken over de financiële gezondheid van de vennootschap
- een toezichts- en controlefunctie
- het adviseren van de algemeen directeur en fungeren als klankbord

Het huidige bestuur telt elf leden, met Raf Reyntjens als voorzitter en Brunhilde Borms en Angelo Tijssens als ondervoorzitters. Samen met algemeen directeur Katrien Van der Perre dragen zij de verantwoordelijkheid voor de dagelijkse werking. Het volledig overzicht van bestuursleden bevindt zich achteraan in het verslag.

1.3 Structuur

Sinds 1 januari 2020 is deAuteurs (ondernemingsnummer 0837.299.149) een CV conform het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen (WVV). De beheersvennootschap werd vergund bij ministerieel besluit van 25 augustus 2011, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 7 september 2011.

De maatschappelijke zetel is gevestigd in de Koninklijke Prinsstraat 87 te 1050 Brussel.

In overeenstemming met artikel XI.273/13 Wetboek Economisch Recht worden de rekeningen van de Vennootschap gecontroleerd door een commissaris. Op grond van het vennootschapsrecht wordt de commissaris door de algemene vergadering benoemd, op voorstel van de bestuursraad.

De algemene vergadering van 13 juni 2024 benoemde Bedrijfsrevisoren Ronse-De Craene, Rendestede 31 te 9400 Ninove, met als vertegenwoordiger Dhr. Jean-Benoît Ronse, opnieuw als commissaris voor een mandaat van drie jaar. De beheersactiviteiten worden ook gecontroleerd door de Controledienst van de beheersvennootschappen voor auteursrechten en naburige rechten van de FOD Economie. De vennootschap heeft een algemeen beleid om belangenconflicten te vermijden en een klachtenprocedure.

1.4 Verhouding met andere beheersvennootschappen of collectieve beheersorganisaties

Vanaf 1 januari 2024 werd het mandaat aan SACD uitgebreid met het beheer van non-fictiewerken. De centralisatie van het beheer komt niet alleen de efficiëntie ten goede, maar ook de opvolging van de internationale inningen in Frankrijk, Luxemburg en Canada en in alle landen waar overeenkomsten werden gesloten met zustervenootschappen.

deAuteurs is vennoot van Auvibel CV, zetelt in het bestuursorgaan en is vertegenwoordigd in de colleges van auteurs van audiovisuele werken (CAV), geluidswerken (CAS) en van auteurs van letterkundige en beeldende of grafische werken (CALF).

deAuteurs is vennoot van Repobel CV, zetelt in het bestuursorgaan en is vertegenwoordigd in het auteurscollege. Zij heeft een beheersmandaat gegeven voor 'inning op mandaatbasis voor prints van auteursrechtelijk beschermde werken/uitgaven' en voor 'welbepaalde vormen van digitaal hergebruik'.

Tot slot is deAuteurs ook lid van de Society of Audiovisual Authors (SAA).

2. Inningen & verdelingen van rechten

2.1 Toelichting per repertoire

Audiovisueel

deAuteurs onderhandelt contracten met Belgische zenders, dienstenverdelers, videoplatformen, streamingdiensten en andere exploitanten. In 2024 werden enkele contracten herzien. De onderhandelingen van de online rechten blijven een aandachtspunt. Door een vertraging in de betaling van de rechten door VRT kon het laatste trimester niet worden uitbetaald zoals gepland in december en werden de betalingen verschoven naar 2025.

Net zoals de vorige jaren werden leden ook vergoed voor exploitaties op Telenet, Streamz, Proximus, Orange, DPG Media, VRT en Play Media. Ook voor exploitaties op Netflix, Amazon, Disney+, Youtube, DailyMotion, iTunes, Sooner en internationale exploitaties werden auteurs vergoed. In dat laatste geval via de mandaten die deAuteurs aan SACD en Scam heeft gegeven.

Audiowerken

De inningen voor de audiowerken blijven bescheiden. Het betreft uitzendrechten en verder zijn de inningen afkomstig van Auvibel (leenrecht en privékopie).

Podiumkunsten

Binnen het domein podiumkunsten werd opnieuw een mooi resultaat neergezet. Enerzijds vertaalde de sterke groei van nieuwe leden binnen het genre zich naar een stijging van het aantal inningen. Anderzijds zorgden een aantal grote producties voor een stijging van de inningen.

Letterkundige en grafische werken

In 2024 werden de jarenlange inspanningen in de auteurscolleges van Reprobel en Auvibel om een billijke en objectieve vergoeding te voorzien voor auteurs van letterkundige en grafische werken eindelijk beloond. deAuteurs kan een belangrijke stijging noteren van de inning van collectieve rechten voor deze auteurs, in de eerste plaats van het leenrecht. Met ondertussen meer dan 2200 leden vertegenwoordigt deAuteurs een breed repertoire aan werken. Na eerdere objectiveringsoefeningen voor de andere wettelijke licenties, moest dit ook voor het leenrecht dringend vertaald naar een correcte afspiegeling in de verdeling tussen de verschillende beheersvennootschappen.

Deze oefening werd in de loop van 2024 afgerond en gaf een positief resultaat op het niveau van de inningen. Ook de saldo's aan collectieve rechten van de voorbijgaande jaren die werden gereserveerd in afwachting van de uitkomst van de objectivering, konden na het beëindigen van de oefening vrijgemaakt worden. De volgende jaren zullen deze geen deel meer uitmaken van de inningen. Het hoge inningsbedrag is dus uitzonderlijk, maar toch zou het harde werk ook de komende jaren lonen en zorgen voor een blijvende verhoging in deze categorie.

Historisch gezien hinkt het niveau van de leenvergoeding al jarenlang achterop in vergelijking met de ons omringde buurlanden. deAuteurs deed hierover een vergelijkende studie en bleef aan de hand van deze argumenten pleiten voor een aanpassing van de berekening en dus vergoeding, zowel binnen de colleges van Reprobel en Auvibel als op politiek niveau. De Europese Richtlijn in verband met de leenvergoeding werd met het K.B. van 13 december 2012 dan toch correct omgezet, en de berekening van de vergoeding voor openbare uitlending zou voortaan geschieden op basis van twee objectieve criteria: de omvang van de bibliotheekcollectie van beschermde werken en het aantal ontlenen. deAuteurs is dus zeer verheugd met de sterke stijging van de inningen, maar blijft ervoor ijveren om het niveau van de leenrechtvergoedingen op te krikken. In haar politiek memorandum van 2024 werd dit dan ook opgenomen als een van de prioriteiten voor de federale regering.

Volgrecht

Voor het volgrecht kan een bedrag worden opgetekend dat vergelijkbaar is met dat van het voorgaande boekjaar. Voor de inning van deze rechten werkt deAuteurs samen met haar zustervenootschap Sofam.

INNINGEN	2022	2023	2024
Audiovisueel	€ 3.871.904	€ 5.487.379	€ 5.162.157
Podiumkunsten	€ 793.090	€ 605.261	€ 784.941
Audiowerken	€ 984	€ 17.480	€ 10.839
Letterkundige en grafische werken	€ 317.081	€ 305.561	€ 1.013.410
Volgrecht	€ 0	€ 2.085	€ 2.077
TOTAAL	€ 4.983.058	€ 6.417.765	€ 6.973.424

VERDELINGEN	2022	2023	2024
Audiovisueel	€ 3.214	€ 4.646.221	€ 4.268.007
Podiumkunsten	€ 596.616	€ 516.093	€ 607.756
Audiowerken	€ 11.545	€ 15.885	€ 7.240
Letterkundige en grafische werken	€ 247.676	€ 531.271	€ 391.519
Volgrecht	€ 0	€ 1.906	€ 1.870
TOTAAL	€ 4.070.141	€ 5.711.376	€ 5.276.393

2.2 Frequentie betalingen

De frequentie van de betalingen is afhankelijk van het soort rechten: audiovisuele rechten worden maandelijks uitbetaald, volgens een vaste kalender per zender of platform. Voor de meeste zenders is dit per kwartaal, voor de meeste streamingsplatformen is dit éénmaal per jaar.

Opvoeringsrechten worden maandelijks uitbetaald. In de regel worden de rechten betaald in de maand die volgt op de vereffening van de rechtenfactuur door de organisator.

De rechten voor literaire en grafische werken worden verspreid over het jaar uitbetaald. Leden ontvangen in principe één betaling per soort rechten/per jaar. De reprografierechten worden in december uitbetaald, evenals de rechten in het kader van de onderwijsuitzondering en voor de prints en digitaal hergebruik. De literaire privékopie wordt normaliter in het voorjaar uitbetaald. In de zomer volgt het leenrecht.

2.3 Rechten die niet binnen de termijn werden verdeeld en betaald

Sinds 1 januari 2018 geldt een termijn van negen maanden na de afloop van het boekjaar waarin de rechteninkomsten zijn geïnd en een verkorte termijn van zes maanden na ontvangst van de bedragen als het gaat om bedragen ontvangen binnen het kader van een vertegenwoordigingsovereenkomst. Gezien deAuteurs nagenoeg al haar rechten ontvangt via een vertegenwoordigingsovereenkomst, geldt in de meeste gevallen de verkorte termijn van zes maanden. Voor de rechten die deAuteurs ontvangt in het kader van haar mandaatovereenkomsten, dient er een onderscheid gemaakt te worden tussen de rechten waarvan bij de betaling een overzicht wordt verkregen van de bedragen per auteur (zoals het geval is bij de betalingen door SACD en SCAM) en de bedragen die onverdeeld aan deAuteurs worden gestort (zoals het geval is bij de betalingen door Reprobel en Auvibel). De betalingen uit de eerste categorie werden in 2023 zoals steeds binnen enkele weken na ontvangst verdeeld en betaald aan haar leden. In uitzonderlijke gevallen konden de rechten niet binnen de wettelijke termijn betaald worden omdat deAuteurs niet (meer) beschikte over een geldig rekeningnummer of omdat de betaling op vraag van de auteur werd uitgesteld.

De bedragen die deAuteurs ontvangt via Reprobel en Auvibel worden zo snel mogelijk verdeeld volgens een realistische verdeelkalender. Gezien de manier van verdelen van Reprobel en Auvibel, waar voorschot en saldo ver uit elkaar kunnen liggen, is het echter niet mogelijk alle bedragen binnen de vooropgezette zes maanden te verdelen. Een aantal rechten konden bovendien niet tijdig uitbetaald worden door van het ontbreken van een geldig rekeningnummer. In 2024 werd een bedrag van 261.432 euro later uitbetaald dan de wettelijk voorziene termijn. Het gaat daarbij enkel om bedragen die binnen de verkorte termijn van zes maanden uitbetaald dienden te worden.

2.4 Geweigerde licenties en redenen van weigering

In 2024 heeft deAuteurs geen licenties geweigerd.

2.5 Inhoudingen op rechteninkomsten

De reguliere provisionele afhoudingen werden toegepast in overeenstemming met de beslissing van de algemene vergadering van 13 juni 2024: 15% op alle rechten, met uitzondering van de exclusiviteitspremies waarvoor een inhouding van 2% geldt.

3. Jaarcijfers 2024

3.1 Overzicht van opbrengsten en kosten in het boekjaar 2024

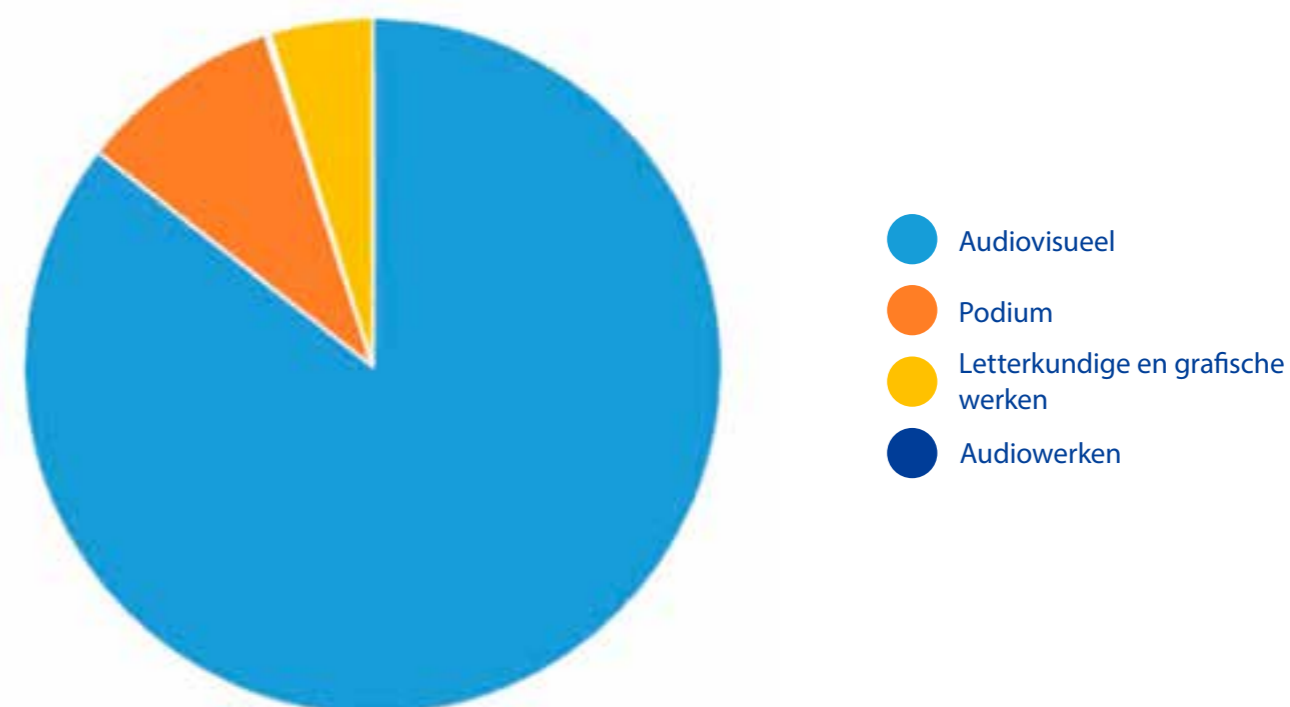
Details van de cijfers worden in het financieel verslag weergegeven.

deAuteurs	2023	BEDRAG
OPBRENGSTEN		
	Werkingskost	€ 1.041.057,99
	Andere diverse opbrengsten	€ 48.027,01
TOTAAL OPBRENGSTEN		€ 1.089.085,00
KOSTEN		
	Operationele kosten	€ 257.461,00
	Representatiekosten	€ 15.424,74
	Intercompany	€ 357.412,76
	Personeelskosten	€ 396.409,69
	Bijdrage/Belastingen	€ 62.278,14
TOTAAL KOSTEN		€ 1.088.986,33
RESULTAAT 2024		€ 98,67

3.2 Uitsplitsing statutaire afhoudingen per exploitatiewijze

Details van onderstaande cijfers worden in het financieel verslag weergegeven.

AFHOUDING	BEDRAG 2024
Audiovisueel	€ 773.853
Podiumkunsten	€ 113.472
Audiowerken	€ 1.618
Letterkundige en grafische werken	€ 152.011
Volgrecht	€ 104
TOTAAL	€ 1.041.058

Auteur in de kijker: Marlies Bosmans

Geen beter onderwerp voor een podcast dan een familiegeheim. In de podcastreeks 'Geisha' trokken deAuteurslid Marlies Bosmans en haar zus Evelien van Mol naar Hong Kong om het mysterie te ontrafelen achter een verdwenen erfenis in hun familie. In sappig Kempisch, met een flinke dosis humor en theatrale flair gaan ze in de podcast op zoek naar antwoorden.

Hoe kwamen jullie erbij om een podcast te maken?

'Als actrice zijn we vaak lang onderweg naar theaters en dan doen we niets liever dan naar truecrimepodcasts luisteren. We zijn echt fan van dat genre. Ik zie overigens ook een link tussen podcast en theater: je moet een verhaal vertellen en daarbij de fantasie van mensen aanspreken. Dat geldt zeker bij podcast, omdat je alleen maar iets hoort. Al gaan podcasts nu toch ook geregeld het podium op. Om Geisha te lanceren hebben we de eerste aflevering helemaal live gebracht. Tim Vanhaemel maakte muziek, wij deden de voice-overs en Wederik De Backer zat aan de knoppen. Ik vond die cross-over wel tof. Een podcast leek ons ook het ideale genre om op zoek te gaan naar de verdwenen erfenis van onze grootvader en zo onze familie weer bij elkaar te brengen.'

'Het was zowel voor mij als voor mijn zus de eerste keer dat we een podcast maakten en het was een boeiende ervaring. Dankzij Laura Scheerlinck van de podcast De volksjury kwamen we in contact met productiehuis Lompvis en de VRT, en die waren eigenlijk meteen enthousiast. En we waren goed omringd en begeleid door onder andere de bedreven producente Grietkin Deroo.'

Wat waren de grootste uitdagingen?

'Het was erg zoeken naar hoe we het verhaal zo genuanceerd mogelijk konden brengen. Dat was niet makkelijk omdat onze familie erbij betrokken was, net zoals veel andere mensen die we respectvol wilden behandelen. We zagen truecrime als de kapstok voor een verhaal over familiedynamiek. Het was dus aftasten hoe je in een spannend genre, waar iets sensationeels uit straalt, respectvol kan blijven en er iets poëtisch kan van maken.'

'We kregen hier en daar de kritiek dat onze aanpak te licht zou zijn voor het zware thema, maar ik vind het juist heel fijn om die lichtheid te brengen en het te laten ademen. Ik denk daarbij aan een uitspraak die ik ooit hoorde en die ik erg mooi en juist vind: "Als de buik lacht, dan komt die open te staan voor ontroering." We hebben intussen de smaak te pakken en ik heb nog een paar ideeën voor podcasts, maar het is telkens best wel een lang proces.'

Waarmee ben je verder nog bezig?

'Ik heb voor het eerst een libretto geschreven voor operacollectief Ludwig. Dat vond ik heel interessant en spannend, want het is een heel anders dan voor theater schrijven. Je moet alles in een vorm en een ritme gieten dat moet kloppen bij de muziek die de componist eronder zet. Je moet dus rekening houden met heel andere dingen. Het stuk gaat in mei in première.

'Al die projecten lopen door elkaar en dat vind ik wel prettig. Acteren voelt voor mij soms te uitvoerend aan. Ik hou er niet zo van om afhankelijk te zijn van. Ik heb het echt wel nodig om te creëren, en ook gewoon mijn eigen werk te maken.'

Wie inspireert je?

'Phoebe Waller Bridge vind ik erg inspirerend. Zij stond aan de wieg van onder andere Fleabag en Killing Eve. Het is een actrice die besloot om niet meer te wachten op een telefoontje maar zelf te maken, regisseren, schrijven en produceren en dat vind ik heel inspirerend. Dat ze dan ook nog eens zo'n goed en vernieuwend materiaal brengt, maakt haar helemaal geniaal.'

Waar droom je nog van?

'Oh, er is nog veel dat ik zou willen doen. Al beseft ik dat ik geluk heb dat ik kan leven van mijn werk. Als het zou blijven bij wat ik nu doe, zal ik echt een gelukkig mens geweest zijn. Of wacht. Ik heb toch nog één echte droom: meeschrijven aan een televisieserie. Wat ik heel tof vond aan die podcast maken, is werken in afleveringen waarbij je een heel andere boog maakt dan in het theater. Dat je naar cliffhanger toewerkt, en dat je personages lang kan volgen. Dus bij deze is de oproep gelanceerd!'

"Wat betekent deAuteurs voor jou? "

Het is fijn dat je het gevoel hebt dat er een plek is waar je als auteur ondersteund wordt. Dankzij de auteurs is er een platform waar alle informatie duidelijk en concreet op een rij wordt gezet. Dit alles op een hele toegankelijke manier. Ik ben in ieder geval heel erg blij dat ik me vorig jaar heb aangesloten."

Auteur in de kijker: Johan Grimonprez

Sinds hij zijn documentaire 'Soundtrack To A Coup d'Etat' de wereld in stuurde, vertoont het het leven Johan Grimonprez veel gelijkenissen met de flitsend gemonteerde film zelf. Hij toerde het afgelopen jaar de wereld rond van het Sundance festival tot in Havana. Onderweg pikte hij enkele awards en een Oscarnominatie voor Beste Documentaire mee.

Johan Grimonprez is geen alledaagse filmmaker. Hij staat bekend om zijn onconventionele stijl en hij houdt ervan om historische en politieke thema's door een kritische lens in beeld te brengen. Voor Soundtrack To A Coup d'Etat vertrekt hij van de historische moord op Patrice Lumumba, de eerste premier van een onafhankelijk Congo in 1961. In de film verweeft hij op meesterlijke wijze verschillende verhaallijnen en laat hij zien hoe de moord op Lumumba onderdeel was van een bredere geopolitieke machtsstrijd tussen Oost en West, en hoe België en de Verenigde Naties betrokken waren. Tegelijk toont de film hoe de jazzmuziek een rol speelde in deze strijd. Muzikanten als Abbey Lincoln en Max Roach lieten hun stem horen tegen onderdrukking, terwijl Louis Armstrong en Nina Simone door de Amerikaanse overheid werden ingezet als culturele ambassadeurs, vaak zonder zelf volledig te beseffen hoe zij in politieke spelletjes werden gebruikt. Grimonprez mixt archiefbeelden, muziekfragmenten en grafische elementen geïnspireerd op de iconische Blue Note huisstijl tot een meeslepende filmbeleving die toont hoe de erfenis van het kolonialisme vandaag nog altijd doorwerkt. Hoewel hij het druk had op een colloquium in Havana, nam Grimonprez wat tijd om via audioberichten enkele vragen van deAuteurs te beantwoorden.

Blij dat we je pakken kregen. Je lijkt geen moment stil te zitten.

'Nee, dat klopt. Ik ben al bijna een volledig jaar met de film aan het reizen. Het begon met de wereldpremière op Sundance waar we de Special Jury Award for Cinematic Innovation in de wacht sleepten. Daarop volgden veel festivals en intussen zitten we ook al aan 25 awards. En dan was er de Oscarnominatie, natuurlijk. Maar het is ook absurd ook om de film dan nu te vertonen voor de Global South, op een colloquium met 500 journalisten in Havana.'

Wat maakt dat de film het zo goed doet, volgens jou?

'Het originele gebruik van de muziek heeft een grote impact gehad. Ik vreesde aanvankelijk dat het te experimenteel, exclusief of elitair zou zijn, maar nu blijkt dat net dat de brug heeft geslagen naar een breed publiek. Het is tegelijk academisch - met veel verifieerbare quotes in de grafische pancartes - en entertaining. We hebben een politieke boodschap overgebracht door muziek op een andere manier te gebruiken. En het is geweldig om te zien hoe dat mensen raakt. Ik blijf me verbazen over hoe de film wereldwijd zijn eigen identiteit ontwikkelt. Ik heb de film ook verspreid onder enkele mensen in de activistische gemeenschap, die hem zien als een middel om bewustwording te vergroten. We hebben ook André Blouin - de pan-afrikaanse mensenrechtenactiviste en adviseur van Lumumba, én protagoniste in de film - weer de geschiedenis ingeschreven. Haar boek My Country Africa is net heruitgegeven, er is een André Blouin-Award gekomen voor journalistiek, en een André Blouin Colloquium in Zuid-Afrika waar de film ook getoond zal worden. Ik vind het echt belangrijk dat de film niet alleen binnen de mainstream film- en televisiewereld rondgaat, maar ook op politiek en journalistiek vlak een grote echo krijgt.'

Het is heel bijzonder - zeg maar een precedent - dat de documentaire in België al zes maanden lang ononderbroken in de bioscoop speelt. De film duurt twee uur en een half, wat aanvankelijk te lang werd bevonden, maar ik bleef aandringen om het volledige verhaal te vertellen. Ook in New York is de film al in november in de zalen gekomen en hij trekt ook nu nog uitverkochte zalen. En ook in het Maysles Center in Harlem waar de ngo 'Friends of Congo' actief is, creëerde de film een echte "splash"!

'Ik merk dat de film steeds meer voet aan de grond krijgt in Afrika, wat ik ook belangrijk vind. Er is intussen distributie gevonden in Zuid-Afrika, Egypte en Marokko. In Kenia wint hij aan populariteit, en in Congo wordt hij steeds meer bekeken - ironisch genoeg mede dankzij piraterij, waardoor hij ook via de sociale media door veel mensen wordt doorgestuurd. Daarnaast zijn er ook zowat overal ter wereld televisiereleases: na België en Nederland was er Arte, en springen ook Frankrijk, Australië, Zuid-Amerika, Canada, Duitsland, UK en Ierland op de kar.' Omdat veel mensen vinden dat de film op een ludieke, enthousiaste manier geschiedenisles geeft, gaat hij waarschijnlijk een nog veel langer leven leiden. De distributeur Imagine heeft samen met een Congolese adviseur een educatief pakket samengesteld dat samen met de film verspreid zal worden in scholen in België. En ze proberen de film ook te verkopen aan bibliotheken. In de Verenigde Staten wordt de film via Canopy verdeeld, het streamingkanaal voor publieke bibliotheken en alle academische kirkels.'

Geen wonder dus dat de film werd genomineerd voor een Oscar.

'De Oscar-ervaring was heel bijzonder én absurd. Plots zat ik daar tussen de andere genomineerde documentairemakers zoals Basel Adra van No Other Land - die uiteindelijk de Oscar won - met zijn Palestijnse sjaal, zijn vlaggen en zijn moeder, en het Canadese First Nations team van Sugarcane.' 'Ik voelde daar ook dat documentaire toch een aparte branche is, een beetje het stiefkind van de Oscars. Maar tegelijkertijd is het een spreekbuis voor politieke statements. De docubranche van de Academy telt veel leden in Afrika, Europa, Azië en Latijns-Amerika, die allemaal een andere kijk op de wereld hebben. Daardoor worden die vijf nominaties ook best politiek. Hadden wij de Oscar gewonnen, dan zou Marie Daulne van Zap Mamma, die de stem van André Blouin vertolkt in de film, een politiek statement als acceptance speech gelezen hebben. Marie is in contact met het Panzi-hospitaal in Oost-Congo waar verkrachte vrouwen worden opgevangen. Die plek is intussen overvallen door de M23, gesteund door Rwandese troepen van Kagame. Op die manier wilden we de extractivisme-economie ter verantwoording roepen.'

Wat brengt de toekomst?

'Ik ben bezig met een nieuw project, en als je als auteur je eigen project uitdenkt en ook de productie wat verzorgt, duurt het makkelijk vijf à zes jaar om het te realiseren. Al doen sommigen het sneller. De titel is Tea with E.T. - AKA the interspecies parliament. Het gaat over bewustzijn en AI, en over wat ons eigenlijk samenhoudt als maatschappij. In een notendop gaat het erom hoe je van een "paradigm of profit" moet gaan naar een "paradigm of social fabric".'

Tot slot: wat betekent deAuteurs voor jou?

'deAuteurs is belangrijk om de belangen van auteurs te verdedigen, want er zijn niet zoveel organisaties die dat doen. En als auteur, zeker als onafhankelijke documentairemaker, trek je altijd aan het kortste eindje. Ik ben niet in loondienst, dus als auteur van Soundtrack ben ik eigenlijk zeven jaar niet betaald geweest. Nu pas komt er langzaam iets binnen. Ik geef ook les, omdat het niet de films zijn die geld in het laatje brengen. Gelukkig word ik ook gevraagd om workshops en masterclasses te geven, zoals op Columbia en Rutgers University, en straks ook in Amsterdam.'

4. deAuteursfonds

deAuteurs wil haar leden informeren, inspireren en stimuleren. Het bestuursorgaan werkte een ambitieus kader uit voor deze missie, het zogenaamde deAuteursfonds. De middelen daarvoor komen voort uit een door de wet voorziene afhouding op rechten voor culturele, sociale en educatieve doeleinden (artikel XI 258 WER). De algemene vergadering 2024 keurde dit kader goed en legde de afhouding voor het fonds vast op 5%. deAuteurs blijft daarmee ruim onder het wettelijk plafond van 10% of het percentage dat andere beheersvennootschappen toepassen. Het beheer van het fonds wordt uitgevoerd op grond van billijke criteria, in het bijzonder wat betreft de toegang tot en de omvang. Hieronder wordt een overzicht geschetst van wat in 2024 gerealiseerd werd. De uitgaven binnen dit fonds worden gedetailleerd verantwoord in een apart verslag.

4.1 Culturele actie

De eerste pijler binnen het fonds is de culturele actie, met enerzijds de structurele steun aan beroepsverenigingen en de individuele steun aan auteurs aan de hand van een uitgebreid aanbod aan beurzen en residenties. Anderzijds wordt zowel nationaal als internationaal ingezet op partnerships, events en promotie. Door de samenwerking met diverse partners wil deAuteurs een levendig cultureel landschap ondersteunen en bevorderen. Door het organiseren van evenementen worden niet enkel de belangen van leden behartigd, maar wordt ook het rijke repertoire in de schijnwerpers gezet. Er wordt naar gestreefd om auteurs te ondersteunen en hun werk te promoten, waardoor de culturele diversiteit en creativiteit volop tot hun recht komen.

STEUN AAN BEROEPSVERENIGINGEN

De beroepsverenigingen spelen een essentiële rol in het vertegenwoordigen en professionaliseren van auteurs, over de grenzen van de verschillende auteursvennootschappen heen. deAuteurs steunt daarom jaarlijks beroepsverenigingen die voldoende representatief zijn en zich actief inzetten voor hun leden.

Ondersteuning in cijfers: in 2024 besliste de bestuursraad om een percentage toe te kennen op de rechten binnen de categorie vertegenwoordigd door de beroepsvereniging. Zo ging 1% van de audiovisuele inningen naar de Unie van Regisseurs en de Scenaristengilde, en 1% van de grafische en literaire inningen naar de Vlaamse Auteursvereniging.

Met deze verhoging wil deAuteurs de beroepsfederaties op significante wijze ondersteunen in hun verdere professionalisering. Zij wil hiermee ook hun belang erkennen en nog nauwer samenwerken op bepaalde dossiers o.a. tijdens de Archipelvergaderingen, waarbij deAuteurs en de drie hierboven vermelde beroepsfederaties regelmatig overleggen. Verder werd beslist om ook het Klankverbond, de vakvereniging van Vlaamse audiomakers structureel te ondersteunen.

deAuteurs is sinds jaren lid van de internationale Society of Audiovisual Authors (SAA) en betaalt hen hiervoor een jaarlijkse bijdrage.

(INTER)NATIONALE PARTNERSHIPS, EVENTS EN PROMOTIE

AUDIOWERKEN

DS Podcastfestival - 8 & 9 november

Liefhebbers van het genre en professionals zakten in groten getale af naar het DS Podcastfestival in Oostende voor live-opnames, masterclasses, panelgesprekken, workshops en luistersessies van de spraakmakendste podcasts uit binnen- en buitenland. Interessante inzichten werden gedeeld in talks zoals 'Failing Forward', of wat kan je leren uit fouten en successen van internationale peers, met Raf Njotea, Josh Baker, Jess Shane en Avery Trufelman. De magie van fictiepodcasts kwam dan weer helemaal tot leven in de wervelende liveshow van 'Night Flights' (ondersteund met een beurs van deAuteurs) waarbij de voltallige sterrencast een unieke kijk gaf achter de schermen. Tot slot werden de Oorkondes, de Vlaamse podcastprijzen, uitgereikt. deAuteurslid Lisa Smolders won samen met Rick De Bruycker de Oorkonde 'Inzicht' hun voor podcast 'De 9 levens van Yassine'.

deAuteurs was met twee inspirerende masterclasses opnieuw partner van het festival: in het panelgesprek 'Eerste hulp bij professionalisering' gaven Wederik De Backer, Lukas Derycke en Lotte Nijsten van Klankverbond tips voor maakprocessen, financiering, het verzamelen van data en distributie. Tijdens 'Ethiek in storytelling' gingen Katharina Smets en Jess Shane aan de hand van eigen ervaringen dieper in op vragen zoals 'Hoe creëer je een respectvolle, werkbare en interessante (vertrouwens)relatie met je protagonist(en)' en 'Hoe geef je een verhaal waarheidsgetrouw weer'.

AUDIOVISUEEL

Filmfestival Oostende - 26 januari t.e.m. 3 februari

Het festival bood een uitgebreid en gevarieerd programma met films met themadagen en evenementen voor zowel publiek als professionelen. Een beknopt overzicht van onze activiteiten en deAuteursleden:

- o Openingsfilm Holy Rosita – Wannes Destoop
- o High Tea Talks: in Café du Parc ging Britt Valckenborghs in gesprek met filmprofessionals over thema's die hen nauw aan het hart liggen.
 - Lukas Dhont sprak over zijn traject als filmmaker, de filmschool, zijn nieuwe filmplannen en Delphine Girards 'Quitter la nuit' die hij samen met zijn broer Michiel Dhont coproduceerde.
 - Steven Degryse, aka cartoonist Lectrr, had het over zijn eerste stappen als fictiescenarist van de reeks, 'Trizombie', en zijn samenwerking met Theater Stap, een gezelschap van getalenteerde artiesten met een beperking.
- o Panelgesprek 'Van boek naar film' i.s.m. de Scenaristengilde, Unie van Regisseurs en het RITCS. Raf Njotea modereerde de sessie met Cato Custers en Fleur Pierets ('Julian'), Frederike Migom ('Sorry' naar Bart Moeyaert), Jeroen Dumoulein, Bavo Dhooge en Michel Sabbe ('Styx') en Geert Taghon ('Skunk').
- o Enkele deAuteursleden vielen in de prijzen:
 - Wouter Bouvijn en Willem Wallyn (Ensor Beste regisseur en Ensor Beste scenario) voor '1985'. De serie over de Bende van Nijvel werd bekroond met maar liefst tien Ensors.
 - Carl Joos en Stef Aerts (Ensor Beste Scenario Film en Ensor Beste Acteerprestatie) voor 'Wil'. De film over twee vrienden bij de Antwerpse politie in WOII werd geregisseerd door Tim Mielants, en kreeg in totaal zeven Ensors en de Box Office Award.
 - De Telenet Publieksprijs ging naar 'Zeevonk', het regiedebuut van Domien Huyghe die samen met zus Wendy Huyghe het scenario schreef.
 - Regisseur Pieter Van Eecke won een Ensor in de categorie Documentaire met zijn coming-of-age verhaal 'Planeet B'.

De Jamies - 1 & 2 februari

De Jamies is de jaarlijkse hoogmis voor al wie interesse heeft in het creëren van kwalitatieve digitale content, met de uitreiking van de gelijknamige online video-awards en de Jamies Tutorials, een reeks workshops door experts. deAuteurs gaf dit jaar een masterclass over auteursrecht voor sociale media content.

Jeugdfilmfestival Antwerpen (JEF) - 4 t.e.m.18 februari

Elk jaar brengt het festival tijdens de krokusvakantie films, games en digitale media-installaties voor kinderen en jongeren. Voor filmprofessionals en -studenten is er een speciaal 'industry' parcours met workshops, panelen en rondetafelgesprekken. Samen met JEF en Wanda organiseerde deAuteurs op 15 februari een panelgesprek over het belang van audiovisuele content voor kinderen en de knelpunten op het vlak van productie en distributie daarvan. Sprekers waren deAuteursleden Britt Valckenborghs (moderator), Meikeminne Clinckspoor en Domien Huyghe, en daarnaast theatermaakster Mahlu Mertens.

Berlinale - 15 t.e.m. 25 februari

Het internationaal filmfestival van Berlijn, ook bekend als de Berlinale, ontwikkelde zich sinds zijn ontstaan tot een van de belangrijkste A-festivals. Het biedt tegelijk ook een van de belangrijkste coproductie- en netwerkplatformen voor professionals. Op 17 februari presenteerde deAuteurslid Anthony Schatteman zijn debuutfilm 'Young Hearts' in wereldpremière in de Generatie Kplus-competitie.

Anima Filmfestival - 23 februari t.e.m. 3 maart

In Flagey (Brussel) stonden meer dan 120 voorstellingen op het programma, met tal van langspeelfilms voor kinderen en volwassenen, thematische en speelse kortfilmprogramma's, industry events rond geluid en muziek, feestelijke filmavonden, een ruimte gewijd aan nieuwe toepassingen van animatiefilm en een digitale speeltuin.

Binnen het professionele luik werd het Belgian Animation Rendez-Vous ondersteund, een interdisciplinair netwerkmoment voor scenaristen en animatiefilm makers, professionelen en masterstudenten, die op zoek zijn naar ideeën en/of creatieve partners. Deelnemers die een 'match' vinden, krijgen nadien als creatief team een professioneel coaching traject aangeboden met als doel hun project het daaropvolgende jaar voor te stellen aan producenten en andere geïnteresseerden.

Onder hen o.a. deAuteursleden VR-makers Joren Vandenbroucke en Annelies Van Hijfte, en scenariste Vicky Van Hemelrijck. Scenaristen Eddy Martens (Scenaristengilde) en Xavier Vairé (ASA), en Jérémie Mazurek van animatiestudio L'Enclume coachten hen bij de uitwerking van hun project en de voorbereiding van hun pitch op Anima 2025.

Belgian Animation Rendez-Vous is een initiatief van SACD, de Scenaristengilde, ASA en en Abraca, in samenwerking met de Unie van Regisseurs.

deAuteursleden in selectie op het festival:

Nicolas Keppens, 'Beautiful Men'

Levi Stoops, 'Drijf'

Laura Vandewynckel, 'Le Crépuscule'

Bram Algoed, 'Wat zit er in die kist?'

Arévik D'or & Klaas Verplancke, 'Camino'

Febe Van Avermaet, 'Jan'

Jana Leeuwercx, 'Sunny Beach'

Séries Mania - 15 t.e.m. 22 maart

Séries Mania is een internationaal festival gewijd aan reeksen, dat jaarlijks plaatsvindt in Lille, Frankrijk. Als het grootste evenement van Europa voor series fungeert het als een toonaangevend platform voor premières en biedt het ook een forum voor professionals uit de sector. deAuteurs kwam er samen met collega's van SACD Frankrijk. deAuteurslid Kat Steppe was geselecteerd met de documentairereeks 'Het Vaticaan'. Malik Mohammed en Kristof Hoefkens met 'Kameleon'. Scenariste Vicky Van Hemelrijck nam deel aan het 'Eureka Series' scenarioproject van het Series Mania Institute.

Docville - 20 t.e.m. 28 maart

Het documentaire filmfestival Docville in Leuven vierde zijn twintigjarig bestaan. Het festival focust op creatieve auteur documentaires die maatschappelijke, culturele, en wetenschappelijke thema's belichten van zowel ervaren als beginnende makers. Met een combinatie van internationale premières, debatten en ontmoetingen met filmmakers is Docville een belangrijk platform voor documentaire liefhebbers en professionals uit de filmindustrie.

deAuteurslid Johan Grimonprez opende als Artist in Focus het festival en was ook te gast voor een masterclass met zijn nieuwe documentaire 'Soundtrack To A Coup D'Etat'. Grimonprez is al decennialang wereldwijd gerenommeerd als videokunstenaar en documentairemaker die op uiterst creatieve wijze uniek beeldmateriaal weet te verweven met een diepgaande maatschappijanalyse.

Op de Industry Day organiseerden Flanders Doc en de Unie van Regisseurs de State of the Doc. Hoe staat de Vlaamse auteursdocumentaire ervoor en wat brengt de toekomst? In een open gesprek gingen ze dieper in op manieren om samen een duurzaam ecosysteem voor het genre te creëren.

Storycon - 18 april

Het Vlaams Audiovisueel Fonds organiseerde de derde editie van de storytellingconferentie Storycon met als thema 'Lets get serious about humour'. Verschillende sprekers, waaronder enkele deAuteursleden deelden hun inzichten en ervaringen met het gebruik van humor in hun creatief werk: Laura Janssens, Pieter Deporter, Elisa- beth Lucie Baeten, Bert Scholiers en Tom Lenaerts.

Brussels Short Film Festival - 24 april t.e.m. 4 mei

Of je er nu van houdt of niet, pitchen is een vrijwel onontkoombare fase in de ontwikkeling van een artistiek project. Daarom organiseerde deAuteurs, samen met het festival en de Scenaristengilde, voor het vierde jaar op rij een pitchworkshop en netwerkmoment voor opkomende scenaristen-regisseurs met een kortfilmproject.

Uit de vele inzendingen werden vijf talenten geselecteerd: Max Beijneveld ('Het Verdrongen Land'), Jeroen Blom ('Uitzicht'), Loula Burnus ('Straatdood'), Koen Malliet ('Of Fire Ants and Coal') en Khaël Touag ('The Air You Breathe'). Onder begeleiding van Lies Van Grieken (Scenaristengilde) bereidden zij zich grondig voor op hun pitch aan een jury van ervaren producenten.

De jury bekroonde Khaël Touag als winnaar van deAuteurs

Festival de Cannes - 14 t.e.m. 25 mei

Het Filmfestival van Cannes is nog altijd nummer één in de wereld van de filmindustrie, en hét festival waar je als filmmaker naam kan maken als 'auteur'. Dankzij haar sterke band met SACD Frankrijk heeft deAuteurs toegang tot dit belangrijke netwerk.

Op 20 mei werd samen met SACD een netwerklunch georganiseerd op de Plage de la Quinzaine. Daarnaast nam het team ook deel aan het A.I.-seminarie van SACD.

Een aantal deAuteursleden waren geselecteerd voor het festival:

- Leonardo Van Dijn stelde zijn debuutfilm 'Julie zwijgt' voor in de Semaine de la Critique, en won daar de SACD-prijs en de Prix Fondation Gan ter ondersteuning van de bioscooprelease in Frankrijk
- Anthony Schatteman presenteerde 'Young Hearts' in de Cannes Écrans Junior
- Meltse Van Coillie pitchte haar speelfilmdebuut 'Torpor' in het kader van 'La Résidence', de prestigieuze schrijfresidentie van het Festival van Cannes. deAuteurs steunde het project eerder met een beurs.
- Pol De Plecker en Wannes Vanspauwen stelden hun project 'Pithead' voor in het kader van het Focus SCRIPT-programma dat pas afgestudeerde inventieve filmmakers begeleidt bij het ontwikkelen van hun film. deAuteurs ondersteunde het project met een ontwikkelingsbeurs.

Film Fest Gent - 9 t.e.m. 20 oktober

Het festival was opnieuw een ideaal platform voor onze filmmakers om hun nieuwe films te vertonen en te lanceren. Een aantal onder hen waren ook uitgenodigd voor de Talkies, de live interviews in het festivalcafé, dit jaar in partnerschap met deAuteurs.

Ish en Mounir Ait Hamou wonnen de North Sea Port Publieksprijs. In de Belgische Studentententatie mocht Alexander Wolfgang Smadja de Publieksprijs in ontvangst nemen voor 'The World is My Idea'.

o Gala's en specials

- Leonardo Van Dijn, 'Julie zwijgt'
- Zohra Benhammou & Romy Mana, 'Ana + yek'
- Ish Ait Hamou, 'Bxl'
- Thom Vander Beken, 'De laatste Joodse zomer'
- Mathijs Poppe, 'The Jacket'

o Internationale Kortfilmcompetitie

- Anne Verbeure, 'De gouden ezel'
- Jaro Minne, 'Sudden Rain'

o Belgische studentententatie

- Lau Persijn, 'Underneath It Flickers'
- Alexander Wolfgang Smadja, 'The World is My Idea'

Beide films kwamen tot stand met een studentenbeurs van deAuteurs.

o Talkies

Leonardo Van Dijn en Ruth Becquart, Ish en Mounir Ait Hamou, Zohra Benhammou en Romy Mana, Jessica Woodworth in gesprek met de Frans-Algerijnse regisseur Emma Benestan.

IDFA – 14 t.e.m. 24 november

IDFA (International Documentary Film Festival Amsterdam) is momenteel het grootste documentaire filmfestival ter wereld, met de belangrijkste Europese cofinancieringsmarkt (IDFA Forum) en een gespecialiseerd platform voor de verkoop en distributie (Docs for Sale). IDFA Academy biedt dan weer een zorgvuldig samengesteld trainingsprogramma voor filmstudenten en aanstormend talent.

Op 17 november organiseerde deAuteurs een netwerkdiner en werden de geselecteerde leden gevierd. Johan Gri-monprez was Guest of Honour van het festival met de voorstelling van 'Soundtrack To A Coup d'Etat', een retrospectieve van zijn werk, zijn Top 10 en een Talk met IDFA's artistiek directeur Orwa Nyrabia.

Mathijs Poppe was te gast met 'The Jacket'. Kristof Bilsen pitchte zijn nieuwe project 'The Apologist' op het Forum en Victor Maes zijn interactieve animatie VR-experience 'The Time of a Moment' op het DocLab Forum. deAuteurs ging in Amsterdam ook op werkbezoek bij LIRA en VEVAM en een aantal toonaangevende spelers in de Nederlandse documentaire sector.

Kortfilmfestival Leuven – 29 november t.e.m. 7 december

Kortfilmfestival Leuven werd dertig en deAuteurs vierde mee. Het publiek kon er opnieuw korte films ontdekken in een veelvoud aan genres en stijlen, van zowel ervaren filmmakers als net afgestudeerd jong talent.

deAuteurs nam op 3 december deel aan de Industrydag, samen met andere vakorganisaties en partners zoals de Unie van Regisseurs, de Scenaristengilde, Playright en Sabam. Na het panelgesprek rond AI in de filmsector, stonden we jonge makers te woord op de Meet the Industry-infobeurs.

Tijdens het festival reikte het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) voor de twintigste keer zijn fel begeerde jaarlijkse Wildcards (geldprijzen voor de beste eindwerken aan de Vlaamse filmscholen) en de nieuwe 'Booster Cards' (gepersonaliseerd coaching traject) uit. Twee kersverse leden vielen in de prijzen. Jasmine Issa won de VAF Wildcard fictie en Alexander Wolfgang Smadja kreeg een Booster fictie. Beiden kregen voor hun bekroonde eindwerk een afstudeerbeurs van deAuteurs.

deAuteursleden in de selectie:

o Vlaamse competitie animatie

- Anne Verbeure, 'De gouden ezel'
- Liese Minjauw, 'Twig'
- Julia Granillo Tostado, 'To Be A Seed'
- Janne Willockx, 'A Single Day' (afstudeerbeurs van deAuteurs)
- Jeroen Ceulebrouck, 'Raaf' (ontwikkelingsbeurs deAuteurs)
- Louise Rogiers, 'Het bos staat in brand'

o Vlaamse competitie fictie

- Lisa Coene, 'Almost There'
- Dimitri Baronheid, 'Let It All Go Wrong'
- Tom Dupont, 'Yves' en 'Touch Me'
- Lynn Ryssen, 'Sim'
- Jasmine Issa, 'Tussen oud en nieuw/Entre deux' (afstudeerbeurs van deAuteurs)
- Daniel Granados, 'The Weight of Sand'
- Hazel Dupont, 'Kerberos' (afstudeerbeurs van deAuteurs)
- Alexander Wolfgang Smadja, 'The World Is My Idea' (afstudeerbeurs van deAuteurs)

o Vlaamse competitie documentaire

- Olga Lucovnicova, 'Object 817'
- Arne Brown, 'Wij jongens'
- Eva Küpper, 'Big Waves Will Rise You'
- Janet van den Brand, 'F is for ...'

o Kortfilms voor kinderen

- Bert Lesaffer & Annechien Strouven, 'Maantunnel'

o VR

- Sine Ozbilge & Imge Özbilge, 'Cathex'

o Filmconcert muziektherapie

- Sarah Lederman, 'Friday, 1st of July'
- Bram Algoed, 'Wat zit er in die kist?'

PODIUMKUNSTEN

Shakespeare Is Dead - 13 t.e.m. 17 februari

Shakespeare Is Dead wil de hedendaagse Nederlandstalige toneelacteur in de schijnwerpers zetten, zowel bij het eigen Nederlandstalige publiek als in een internationale context. Daarnaast is het festival een ontmoetingsplaats om nieuwe theater teksten uit andere talen en culturen te ontdekken. Centraal staan een Nederlandstalige en een internationale selectie van telkens tien theater teksten die worden gepresenteerd tijdens tekstlezingen. Het gebeuren ging door in de thuisbasis van Het nieuwstedelijk in Opec, Leuven. Als partner van het festival nam deAuteurs deel aan het Ontbijt van de Lage Landen en de daaropvolgende infosessie voor theatermakers.

Geselecteerde deAuteursleden:

- Jibbe Willems, 'Age of Rage'
- Rebekka De Wit, 'De Zaak Shell'
- Femke van der Steen, 'Mater'
- Thomas Bellinck, 'De stem van Vingers'

Festival d'Avignon - 29 juni t.e.m. 21 juli

Ook in Avignon kan deAuteurs haar troef van sterke internationale partners uitspelen. SADC is een belangrijke partner van het Festival d'Avignon, een van de meest prestigieuze theaterfestivals ter wereld. deAuteurs organiseerde samen met hen enkele netwerkevents en ging in overleg met internationale spelers tijdens gezamenlijke werkbrunch op zaterdag 12 juli in de tuin van het Théâtre des Doms.

Theater Aan Zee - 31 juli t.e.m. 10 augustus

De jaarlijkse samenwerking met Theater Aan Zee biedt een platform voor schrijvers en makers uit het repertoire. Samen met Poëziecentrum en KAAP, organiseerde deAuteurs opnieuw de succesvolle evenementen Apéro Poëzie en Wonderwoorden. Bekijk ook op ons Vimeokanaal de reeks korte reportages 'Neem me mee' waarin Ella Michiels met auteurs naar voorstellingen van onze auteurs gaat kijken.

TAZ bood traditioneel ook een warm moment voor onze ledenlunch. Ervaren auteurs en aanstormend talent uit verschillende disciplines kwamen samen voor inspirerende gesprekken en waardevolle ontmoetingen. De lunch bood een uitgelezen kans om ervaringen en ideeën uit te wisselen, bruggen te slaan tussen generaties en nieuwe samenwerkingen te verkennen. Het was een moment waar nuttige informatie en gezelligheid hand in hand gingen, en waar de kracht van ons netwerk voelbaar werd.

Ook op TAZ werd ingezet op internationalisering: door een deelname aan internationale netwerkbrunch van TAZ#Unlimited. Deze showcase presenteerde Vlaamse voorstellingen met internationale uitstraling en ambitie aan buitenlandse podiumprogrammatoren. Gedurende een vierdaags bezoekersprogramma werden voorstellingen in uiteenlopende genres en formaten gepresenteerd, in samenwerking met theatergezelschappen, productiehuisen en distributeurs.

Op de slotdag van het festival lanceerde deAuteurs met trots de 'Caroline Pauwelsbeurs voor de verwondering'. Deze nieuwe ontwikkelingsbeurs ondersteunt projecten of voorstellingen die wetenschap en podiumkunsten verbinden rond maatschappelijk relevante thema's. Het doel is om complexe onderwerpen op een toegankelijke manier voor een breed publiek te brengen. Samen met TAZ, VUB en KVS wil deAuteurs het gedachtegoed van Caroline Pauwels jaarlijks eren via dit traject.

De eerste uitreiking van de beurs vindt plaats tijdens de volgende slotdag van TAZ.

Apéro poëzie

In augustus waren Hans Depelchin en Tijmen Govaerts opnieuw masters of ceremony van het felgesmaakte Apéro Poëzieprogramma op TAZ. Voor deze editie namen ze hun intrek bij KAAP waar ze drie keer een volle zaal trakteerden op inspirerende gesprekken, met als sidekicks strandjutter Aaron en muzikante Rosa Butsi. Hun gasten waren dit jaar Marie Vinck, actrice en medeoprichtster van FC Bergman, zanger Spinvis, auteur Bob Vanden Broeck (genomineerd voor de Poëziedebuutprijs 2024 met zijn bundel 'de richting is richting omleiding') en tenslotte acteur Bavo Buys, bekend van 'Up Your Ass' en 'Elekra Unbound'. Het evenement kwam tot stand in samenwerking met Poëziecentrum en TAZ.

© Maria-Laura De Loore

Wonderwoorden i.s.m. Poëziecentrum

Wonderwoorden is intussen een klassieker voor jong en oud geworden op TAZ. Ella Michiels bouwt samen met een schare creatievelingen keer op keer een feestje rond kinderpoëzie. Deze zomer kwamen dichteres Sylvie Marie, schrijver Tom Mariën en muzikante Amber Blommaert langs. Jonas Bruyneel zorgde voor de muziek. Klaartjeskaartjes creëerde de postkaarten en plaktattoos. Tinneke Van Ransbeeck en Amber Blommaert wisselden af als sidekick van Ella Michiels en zorgden mee voor heerlijke knutselmomenten, aangepast op maat van de dichter.

Toneelscholenfestival - 31 augustus t.e.m. 6 september

Het Toneelscholenfestival, een festival voor en door studenten, geeft afstuderende podiumkunstenaren uit Vlaamse kunstopleidingen niet alleen een podium, maar biedt eveneens een waardevolle ervaring in het organiseren van een theaterfestival binnen een professionele context. Met dit partnerschap versterkt deAuteurs haar rol als steunpilaar voor jong podiumtalent.

De derde editie van het festival vond plaats op diverse locaties in Brussel en bracht een reeks veelbelovende voorstellingen. Een aantal deelnemende masterstudenten ontvingen eerder een afstudeerbeurs van deAuteurs, waaronder Sophie Anna Veelenturf ('Linkse gaatjes'), Bavo Buys ('Planet Winter'), Karlijn Niesten ('Een momentje. Alle duiven horen drollen'), en Margaux Cauliez ('A Fury Tale').

het TheaterFestival – 5 t.e.m. 15 september

Het Theaterfestival zette deze keer in Antwerpen elf dagen lang de schijnwerpers op het Vlaamse en Nederlandse theaterlandshap. Traditiegetrouw startte het evenement met de kritische State of the Union, dit jaar gebracht door twee van onze leden: Patricia Kargbo en Louis Verlinde.

deAuteurs houdt de vinger aan de pols voor een dynamische en veerkrachtige sector en nam daarom deel aan thematische gesprekstafels tijdens de 'sector brede denkdagen', georganiseerd door Kunstenpunt, het Theaterfestival en deSingel. Centraal stonden vragen over de toekomst van de podiumkunsten:

Kunnen nieuwe spreidingsmodellen de onder druk staande verspreiding van podiumwerk versterken? Welke stappen zijn nodig om onze traditioneel sterke internationale verwevenheid te behouden en aan te passen aan de huidige ecologische en economische uitdagingen? Hoe evolueert coproduceren in relatie tot vernieuwende praktijken, innovatieve vormen van samenwerkingen en publieksbenadering?

LITERAIR & GRAFISCH WERK

Poetry Matters – 28 januari

deAuteurs, Poëziecentrum en KAAP organiseerden samen 'Poetry Matters', een evenement waar actuele stemmen uit de poëziewereld centraal stonden. Dit jaar waren te gast: Nisrine Mbarki, Britt Truyts en Klimaatdichters Sara Eelen en Margot Delaet, die in avant-première hun poëziefilm 'Laat ons hier aarden' presenteerden, een videoproject binnen het ArtACT-initiatief. Daarnaast waren er digitale bijdragen van marwin vos en live illustraties van Shamisa Debroey. De muzikale omlijsting werd verzorgd door Astrid Haerens, Mariske Broeckmeyer en Jasmijn Lootens. Hans Depelchin trad op als gastheer van de avond.

FAAR - 7 t.e.m. 10 maart

Tijdens het non-fictiefestival gingen maar liefst tachtig auteurs uit binnen- en buitenland met elkaar en met het publiek in dialoog. deAuteurs nam deel aan de Vlaams-Nederlandse sector dag voor het Letterenveld. Op het programma stonden volgende topics: wat zijn vandaag de hete hangijzers in het Vlaams-Nederlandse letterenveld? Hoe spelen we in op uitdagingen waar de oprukkende technologie en zorgwekkende ontleding ons voor stellen en welke kansen vloeien daaruit voort? Wie zijn de literaire poortwachters van de toekomst en welke sleutels hebben zij in handen?

De Boonprijzen- 30 maart

Op 26 maart werd de Boon, de Vlaamse literatuurprijs voor fictie en non-fictie, uitgereikt tijdens een feestelijk evenement in de Warande in Turnhout. Het publiek kreeg ook de kans om te stemmen en voor elke categorie werd een publieksfavoriet bekroond.

In de categorie kinder- en jeugdliteratuur koos het publiek voor 'Kijk dan toch!' (Lannoo) van deAuteurs leden Elvis Peeters en Sebastiaan Van Doninck. Zij wonnen daarmee de publieksprijs van 5.000 euro geschonken door Davidsfonds.

Bologna International Book Fair - 8 t.e.m.11 april

deAuteurs trok naar de 61ste Bologna Children's Book Fair, 's werelds belangrijkste hub voor de kinderboekensector. Elk voorjaar komen professionals uit de uitgeverwereld, auteurs, illustratoren, literaire agenten, en vele anderen naar het evenement om de nieuwste ontwikkelingen in boeken en multimedia te ontdekken.

Heel wat leden stelden opnieuw prachtig nieuw en vertaald werk voor: Ingrid Godon, Jan De Kinder, Kim Crabeels, Gerda Dendooven, Laure Allain, Isabelle Vandenaabeele, Steve Michiels, Eva Cardon, Bart Moeyaert, Carll Cneut, Ilse De Keyzer, Dana Martens, Kristien Aertsen, e.a. deAuteurs brachten hen samen voor een werkdiner.

Apéro Poëzie -28 april

Voor het eerst was er een Apéro Poëzie tijdens Druk in Leuven. Gastheren Hans Depelchin en Jonas De Bruyn nodigden hun gasten uit in Bar Stan. Collega-schrijvers Idwer de la Parra en Maud Vanhauwaert lazen voor uit hun bekroonde werk terwijl het publiek kon genieten van een speciale cocktail of mocktail van het huis. In primeur werden ook de laureaten van de Poëziedebuutprijs aan Zee voorgesteld.

De VONK 2024 - 25 mei

deAuteurs was dit jaar partner van de VONK, een jaarlijks terugkerende stimuleringsprijs van VONK & Zonen die wordt toegekend aan een concept voor een literaire creatie, project of performance van een literaire maker, makersduo of collectief. De winnaar krijgt ook productionele, artistieke en zakelijke omkadering van het gekozen project. deAuteurs wil hiermee verder inzetten op cross-over en crossmediale creatie, een genre dat steeds meer aan belang wint. De prijs werd tijdens het versuur-festival uitgereikt aan Corinne Heyrman voor 'Jassen voor beginners'. De juryleden - Pieter Delfosse (maker, en winnaar de VONK 2023), Ingrid Tiggelovend (bezieler Studio Sesam), Douwe Haenen (programmator Curieus) en deAuteurs – selecteerden haar project omwille van de urgentie, literaire kwaliteit en het voornemen om sterfelijkheid op een positieve manier bespreekbaar te maken.

De Verbeelders – 24 augustus

deAuteurs was dit jaar partner van de tweede editie van het illustratiefestival De Verbeelders in het cultuurcentrum Hasselt. Het was een bijzonder succesvolle dag waarbij gerenommeerde illustratoren een inblik gaven in hun werk. Talrijke fans en professionals van alle leeftijden kwamen langs om hun favoriete illustratoren te ontmoeten tijdens inspirerende workshops, lezingen, expo's en signersessies. Ook jong talent kreeg de kans om zich voor te stellen. Brecht Evens vertelde over diversiteit en het 'toeval' in zijn werk. Carll Cneut gaf een workshop rond zijn laatste boek 'O Pinokkio'. Gerda Dendooven gidste liefhebbers in haar overzichtsexpo 'Veel, maar niet alles, van Gerda Dendooven'. Chris Vosters gaf tips rond ondernemerschap.

VAV-werkcongres – 16 november

Op 16 november organiseerde de Vlaamse Auteursvereniging haar veertiende Werkcongres met panelgesprekken en discussiemomenten in het Letterenhuis in Antwerpen. Het Werkcongres is inmiddels uitgegroeid tot een belangrijk evenement in het boekenvak. deAuteurs nam deel aan het plenaire panelgesprek dat gemodereerd werd door Matthijs de Ridder. Het debat focuste op de toekomst van de Vlaamse Auteursvereniging en op wat nodig is om de auteur, wiens positie op verschillende vlakken precair geworden is, beter ondersteund kan worden.

Grafixx - 21 t.e.m. 24 november

Grafixx is een platform voor de creatie, presentatie en verspreiding van beeldverhaal, illustratie en grafiek. De activiteiten bevinden zich op het snijvlak van literatuur, beeldende en toegepaste kunsten, met specifieke aandacht voor de ontwikkeling van makers en hun netwerken. Jaarlijks is er het Grafixx festival in De Studio in Antwerpen, met inspirerende lezingen en workshops, expo's, screenings, een gevuld zine fest en performances. Dit jaar was het thema 'overlevering'. deAuteurs ondersteunde de lezing van Carll Cneut, en was ook vertegenwoordigd in de jury van de animatiekortfilmwedstijd.

Poëziedebuutprijs - 24 augustus

Sinds 2017 reiken deAuteurs en Poëziecentrum jaarlijks de Poëziedebuutprijs uit, de prijs voor het beste poëziedebuut van het voorgaande jaar. Het doel is om dichters vooral meer zichtbaarheid te geven aan het begin van hun carrière. De genomineerden worden gepubliceerd in het zomernummer van Poëziekrant en ze zijn te gast tijdens Apéro Poëzie op Theater aan Zee in Oostende.

Bob Vanden Broeck werd laureaat met zijn bundel 'de richting is richting omleiding' (Het Balanseer Uitgeverij) en kreeg de geldprijs van € 1.500. De uitreiking ging door op Kunstenfestival Watou tijdens een gesprek met collega-dichter Bernke Klein Zandvoort en moderator Jan Dertaelen. Via Luisterpuntbibliotheek werd er een Daisy-versie gemaakt van de bundel.

De andere genomineerde waren Erwin Hurenkamp met 'Nu we er toch zijn' (Uitgeverij Querido) en Hannah Chris Lomans, 'Een lichaam dragen' (De Bezige Bij).

De Warmste Apéro Poëzie – 18 december

In het kader van De Warmste Week, met als thema eenzaamheid, sloegen deAuteurs en sterrenchef Willem Hiele de handen in elkaar voor de Warmste Apéro Poëzie, een unieke mix van muziek, poëzie en culinaire beleving. Het evenement bracht €6000 op voor het goede doel.

Tijmen Govaerts en auteur Hans Depelchin interviewden centrale gast en fotograaf Stephan Vanfleteren over de kracht van woord en beeld. Iskander Moon bracht prachtige muziek, strandjutter Aäron Fabrice Kisangani vertelde over unieke vondsten op het strand, en Gerda Dendooven maakte speciaal voor de avond passende illustraties. Tijdens het evenement werden ook unieke items geveild door Jonas De Bruyn: een illustratie van Gerda Dendooven, de eerste plaat van Iskander Moon, een wandeling met de Strandjutter, een gesigneerd boek van Stephan Vanfleteren en gesigeneerde schorten met het portret van Willem Hiele, getekend door Gerda Dendooven. De opbrengst ging naar De Viertorre Koksijde (kansen voor buitengewoon onderwijs) en Studio Gilberte (een veilige haven voor jongeren uit de jeugdzorg).

CROSS-OVER

De Letteristen

In 2023 startte het incubatorproject 'De Letteristen' waarmee deAuteurs in samenwerking met De Letterie Oostende verder inzetten op talentontwikkeling en creatieve ondersteuning van ervaren en minder ervaren makers en schrijvers. Elf leden-auteurs werden geselecteerd voor het begeleid: Britt Bakker, Twiggy Bossuyt, Dolores Bouckaert, Maria Magdalena De Cort, Heleen Debruyne, Maaïke Leyn, Ibe Rossel, Siska van Daele, Sara van der Zande, Alex Verhaest en Sofie Verraest. De deelnemers konden werken aan een eigen project en namen daarnaast ook deel aan literaire evenementen tijdens onder meer FAAR, Ampersand in Gent, Open Monumentendag, Chambres d'O en Beaufort.

VLOED - 2024

De derde editie van de literaire wedstrijd VLOED bleek meteen ook een van de meest succesvolle. Literair talent vanuit heel Vlaanderen en Nederland reageerde massaal op de oproep. Uit 121 inzendingen stelde de selectiecommissie een veelzijdige shortlist samen, met poëzie, proza, magisch realisme en literair essay. Luna Schuddinck en Nelson Morus werden uiteindelijk als laureaten gekozen. Beiden startten in september met een literair ontwikkelingstraject in De Letterie, en stelden op 3 november het resultaat voor aan het publiek in KAAP. Als toemaatje verscheen dit ook in een mooi vormgegeven

De Ultima's - 30 april

De Ultima's zijn de cultuurprijzen die de Vlaamse Gemeenschap jaarlijks uitreikt aan personen en organisaties. En alweer applaus voor onze leden!

Elvis Peeters, pseudoniem voor het schrijversduo Nicole Van Bael en Jos Verlooy, kreeg De Ultima voor Letteren 2023. Met een breed scala aan genres, van theater tot poëzie en jeugdliteratuur, laten ze een unieke stempel achter op het literaire landschap.

De Ultima voor Podiumkunsten ging naar choreograaf Alexander Vantournhout.

Echoes

KAAP, deAuteurs en De Reyghere Boekhandel organiseerden samen de driedelige reeks multidisciplinaire avonden 'Echoes' waarin telkens een centrale gastschrijver zijn of haar inspiratie en artistieke proces deelde. Elke schrijver nodigde op diens beurt een artiest uit die diens schrijfproces beïnvloed heeft. Ella Michiels modereerde het gezellige café parlant in de intimistische setting van de Groenplaats in Brugge.

- 13 november: dichter Jonas Bruyneel en multi-instrumentalisten Esther Coorevits en Klaas Tomme over hun samenwerking voor Bruyneels publicatie 'Mulhacén'.
- 11 december: auteur Sanne Huysmans en componist-pianist Hendrik Lasure wiens album 'Het Wiel' haar inspireerde bij het schrijven van haar roman 'Iemand moest het doen'.

De derde en laatste sessie ging door op 15 januari 2025 met schrijver Maurits de Bruijn en allround artiest Raoul de Jong.

BEURZEN EN RESIDENTIES

Een groot deel van het deAuteursfonds gaat naar individuele beurzen voor leden. Met haar afstudeerbeurzen en professionele beurzen biedt deAuteurs respectievelijk beginnende en gevestigde auteurs een vaak essentiële financiële ondersteuning bij de ontwikkeling van hun werk. De beursaanvragen worden beoordeeld door jury's van leden-experten.

Naast de beurzen worden ook enkele schrijfresidenties aangeboden. In 2024 werden er twee nieuwe gelanceerd: Cptn Zeppos, een week aan boord van een vrachtschip, en de scenarioresidentie in Umbrië onder begeleiding van scenariste-regisseur Patrice Toye. Beide initiatieven konden rekenen op veel interesse, en werden achteraf zeer positief geëvalueerd door de deelnemers.

Afstudeerbeurzen

PODIUMKUNSTEN

Theatervoorstelling en performance	
Margaux Cauliez	Vains (werktitel)
Karlijn Niesten	Een momentje - Alle Duiven Horen Drollen
Toon Acke	FoyerTV S1:E1 Pilot
Bavo Buys	Planet Winter
Sophie Anna Veelenturf	Deug(d)niet!

LITERATUUR EN STRIP & ILLUSTRATIE

Literair werk	
Aditi Purwar	The sky is filled with water (temporary)
Ties Vancoillie	Het park (werktitel)
Poorva Goel	At Arm's Length
Philippine Vidart	Master Project - Collective Movements

AUDIO

Audiowerk	
Omara Poppe	MOYO: Bière artisanale de Togo

AUDIOVISUEEL

Fictie	
Thanasis Tsimpinis	Simon at the night shop
Abdellah El Khallat	Threads of Time
Lucie Moïse	Profil of a man as a dog
Jasmine Issa	Tussen oud en nieuw
Szaga Lauwers	Birthday
Maxim Laats	Luna (Werktitel)
Alexander Smet	The world is my idea
Aime Octave Ishimwe	Echoes Beneath the Hill
Alexander Goesaert	At Least, We Have Each Other.
Azra Sterckx	La distance entre soleil et terre
Hilde Van Malderen	Buitenspel
Hazel Dupont	Kerberos

Animatie	
Rune Callewaert	ProsperO's (working title)
Janne Willockx	A Single Day
Chen-Yi Liu	De blik van de beer

Documentaire	
Nina Leeuwerck	SAY MY NAME
Willkamayu Trinidad Oomen	Abuela Vicenta
Rosie Mondy	Mère Sans Mer
Thais Fernandes	How to Film a Secret?
Andrea Suwito	Geef Mij Maar Nasi Goreng!

Professionele beurzen

PODIUMKUNSTEN

Ontwikkelingsbeurs Podiumkunsten	
Lieselot Siddiki	The Truthful
Nona Demey Gallagher	Pornified Society
Lennert De Vroey	Loro speelt Laura
Johannes Lievens	Alleen een wonder
Karolien De Bleser	Première
Gilles Pollak	Nimmerland
Romy Moons	All by Myself
Freek De Craecker	Queen of the Flies
Repetitiebeurs podiumkunsten	
Stef De Paepe	Meisje met de rode Hoodie
Productiebeurs podiumkunsten	
Louis Janssens	Family
Charlotte Wellens	Mevrouw Post
Nikolas Lestaeghe	Het Spookhuis
Matilde Casier	Much Rooms
Jules Smekens	A Play By John
Beurs voor de integrale opname van een werk	
Sarah Van Overwaelle	Plak
Jarne Van Loon	Ander strand
Residentiebeurzen podium	
Ezra Veldhuis	a pulse with no body a sun with no sky

LITERATUUR EN STRIP & ILLUSTRATIE

Ontwikkelingsbeurs literair project	
Fleur Pierets	Capsul 1
Astrid Haerens	erosie
Anne Ballon	ab contour (werktitel)
Inge Denaeghel	Armenië
Arevik d'Or	Rode Tuin
Michèle Vanparys	In de schaduw van een draak...
Laura Vandewynckel	Ik sta even stil en dat is een hele vooruitgang
Davien Dierickx	ZOEK de geschiedenis van het BOEK

AUDIOVISUEEL

Ontwikkelingsbeurs lange documentaire	
Sachli Gholamalizad	Not My Paradise
Peter Triest	Smoke on the Water
Mattias Bavré	Do Matki
Vincent Coen	Out of Gaza
Pieter De Graeve	Rainbowkids
Hannes Verhoustraete	Gelijk als gij en ik
Liesbeth De Ceulaer	Limoni
Ontwikkelingsbeurs kortfilm	
Lieven Corthouts	Jonathan
Filip Anthonissen	Melk
Boris Sverlow	Sea Change
Anne Verbeure	A Sleeping Fire
Alex Schuurbiers	What of the Siren That Has No Song?
Sarah Lederman	Blue Feather Tone
Maï Calon	En met u?
Janet Van den Brand	Het wonder daaronder
Zohra Benhammou	Cabane
Cato Catteuw	Crashing
Jasmine Elsen	Two Ice Creams Please
Tine Verbist	Just Jools
Ontwikkelingsbeurs lange fictie film	
Spencer Bogaert	The Airport Incident
Gerard-Jan Claes	Replay
Olympia Allaert	Vendemmia
Steven Degryse	Ondanks de Ondergang
Ontwikkelingsbeurs (web)serie	
Una Kreso	Dirty Kids
Koen Aerts	De openbaring
Amina Hatim	Manar
Britt Raes	Luce in the Lovely Land

Ontwikkelingsbeurs audiowerk	
Pauline Augustyn	Rauwe seizoen (werktitel)
Marlies Bosmans	Geisha
Philippe Verkinderen	POP! FIXIE
Michael Van Peel	Nordkapp Stories
Ellen Van Pelt	Deze wereld is geen ergernis waard

REISBEURZEN

Audiovisueel	
Guillaume Vandenberghe	Reisbeurs Fipadoc (festivalselectie)
Vincent Coen	Reisbeurs Fipadoc (festivalselectie)
Zaur Kourazov	Reisbeurs VdR Visions du Réel
Frederike Migom	Reisbeurs LIM (opleidingstraject fictiefilm)
Pol De Plecker	Reisbeurs Focus SCRIPT Cannes Film Festival
Wannes Vanspauwen	Reisbeurs Focus SCRIPT Cannes Film Festival
Sahim Omar Khalifa	MF12 scriptontwikkelingsworkshop
Vicky Van Hemelrijck	Reisbeurs Cartoon Springboard Madrid
Emma Daeleman	Reisbeurs Cinanima Espinho
Literatuur, beeldverhaal en illustratie	
Ilse De Keyzer	Reisbeurs Bologna Book Fair
Lies Lavrijssen	Reisbeurs Foire du Livre Montreuil
Sietse Remmers	Shakespeare & Race festival, The Globe
Emilie Dewitte	De Nacht van de Poëzie, Utrecht
Audio	
Philippe Verkindere	Night Flights

Schrijfresidentie CPTN Zeppos

Voor het eerst lanceerden we deze bijzondere schrijfresidentie aan boord van een vrachtschip, in samenwerking met reisorganisator Cptn Zeppos.

Auteurs kunnen een week lang met blik op de horizon werken aan hun project. Het schip vertrekt in de haven van Antwerpen voor een rondreis met twee haltes in Finland. De residentie staat open voor een enkele auteur of een duo.

In 2024 gingen illustrator Korneel Detaillieur en documentairemakers Annabel Verbeke en Olga Lucovnicova aan boord. Ze omschreven de residentie alle drie als een unieke ervaring, waarbij niet enkel de afzondering maar ook het bijzonder universum van een vrachtschip veel inspiratie gaf. Bekijk hier het reisverslag van Annabel en Olga.

Schrijfresidentie Zweden

Een klassieker in het residentieaanbod van deAuteurs is het verblijf in Björköby, Zweden, in samenwerking met Joke Guns en Astrid Lindgrens Näs (Vimmerby).

Auteurs verblijven één of twee weken in een houten huisje in de natuur. Ze kunnen een beroep doen op Joke Guns (organisator van o.a. het jeugdliteratuurfestival SmåBUS) voor zowel schrijfcoaching als praktische begeleiding en ontmoetingen met lokale partners. Dit jaar was Aline Portman te gast om te werken aan haar nieuwe kinderboek.

Scenarioreresidentie Umbrië

In het najaar organiseerden we een scenarioreresidentie in Umbrië. Filmmaakster Patrice Toye coachte twee scenaristenteams bij de verdere ontwikkeling van hun filmscenario: Jaan Stevens & Tijmen Govaerts ('De leven') en Sara en Zita Theunynck en Emiel Van Wouwe ('Het wordt spectaculair. Beloofd.'). De deelnemers vonden het een zeer waardevolle ervaring omdat ze niet enkel met de coach maar ook onderling hun werk konden aftoetsen.

4.2. Communicatie

Communicatie is een tweede belangrijk luik van het deAuteursfonds: via de website, digitale nieuwsbrieven, direct mailings en sociale media bericht deAuteurs over het beheer van auteursrechten, juridische en fiscale wijzigingen en lobbydossiers. Ook het bekend maken van het aanbod van het deAuteursfonds en de promotie van gesteunde werken en auteurs gebeurt via deze kanalen. Hiervoor wordt een beroep gedaan op BeeKeepers Agency, met een specifieke expertise in marketing en communicatie, en samengewerkt met fotografen, lay-outers en regisseurs.

Website

Het voortdurend updaten van en investeren in de website blijft essentieel zodat deze kan fungeren als centraal informatieplatform waarnaar kan worden verwezen in onze sociale media en bij het beantwoorden van vragen van onze (potentiële nieuwe) leden. De pagina's met nieuwsberichten, de thematische dossiers en de ledentoegang worden het vaakst bezocht.

Nieuwsbrief

Via de maandelijkse nieuwsbrief informeren we leden over juridische en fiscale updates, oproepen en culturele evenementen. We sturen deze uit naar 1314 geregistreerde leden. De nieuwsbrief wordt gelezen door gemiddeld een 874-tal leden met een openingsrate van gemiddeld 67%.

Sociale media

Met een geïntensifieerd en dynamisch sociale media content plan (Facebook, Instagram en LinkedIn) hebben we de online aanwezigheid (en dus zichtbaarheid) van deAuteurs verhoogd waardoor we ons sterker kunnen profileren ten opzichte van concurrenten. Op ons eigen Vimeo-kanaal brengen we korte gesprekjes met leden, trailers en clips van evenementen waar we aanwezig zijn. De Facebookpagina bereikte intussen 2300 volgers, een stijging van bijna 200 volgers ten opzichte van 2023. Hierop blijven we actief informeren over zowel juridische dossiers, lobbywerk en rechtenverdeling, als over evenementen en culturele acties van partners of waarvan we zelf partner zijn. De teller van het Instagramprofiel staat intussen op 2337 volgers. Op Story's publiceren we nieuwsitems over onze leden en partners, op de feed is er aandacht voor onze studiedagen, premières, uitreikingen. We delen verder ook relevante berichten van leden en partners. Nieuwsberichten over prijzen en beurzen zijn het populairst. Door verschillende onderwerpen aan te brengen op sociale media proberen we een breed publiek aan te spreken, van leden, potentiële nieuwe leden, tot het publiek dat partners en/of concurrenten volgt.

Scholenwerking

In 2024 werd niet alleen ingezet op communicatie en public relations via de gekende communicatiekanalen, maar ook op een versterkte aanwezigheid op events en scholen. Door informatiesessies in de hogere kunstopleidingen geven we deAuteurs een gezicht en kunnen we studenten van bij het begin van hun professionele carrière informeren over auteursrechten en het collectief beheer.

4.3 Juridisch en professioneel advies

Leden kunnen bij deAuteurs terecht voor uitgebreid juridisch en professioneel advies, de derde belangrijke pijler van het deAuteursfonds. deAuteurs doet hiervoor een beroep op interne en externe adviseurs.

Zo kunnen auteurs in de eerste plaats gebruik maken van anderhalf uur gratis advies op maat. Dat gaat van het nalezen van contracten tot ondersteuning bij onderhandelingen en desgevallend bemiddeling in geval van conflicten. Verder worden ook een aantal modelcontracten ter beschikking gesteld. De audiovisuele contracten werden herzien, om ze aan te passen aan de gewijzigde auteurswetgeving en om een clause op te nemen met betrekking tot artificiële intelligentie, een van de vele uitdagingen van de komende jaren. Het literaire modelcontract dat de VAV en de GAU onderhandelden is eveneens aan herziening toe. deAuteurs wil hier opnieuw constructief aan meewerken gezien het belang ervan.

Voor theaterauteurs stelt deAuteurs een modelcontract voor captatie en theatertekst ter beschikking. Ook binnen het domein podiumkunsten wordt echter de mogelijkheid van een specifiek modelcontract onderzocht, evenals de uitwerking van fair practices. Daarbij wordt nauw overleg gepland met auteurs en betrokkenen.

Samengevat blijft de vraag naar ondersteuning groot: om en bij de 220 dossiers werden in de loop van het jaar behandeld. Dit toont aan dat deze dienstverlening aan leden meer dan noodzakelijk is en erg gewaardeerd wordt. Vooral audiovisuele fictie-auteurs, literaire en grafische auteurs vinden het vaakst de weg naar deAuteurs.

Naast het geven van individueel advies worden leden ook op een collectieve manier geïnformeerd. Zo werd in 2023 de deAuteurs Academy in het leven geroepen, waarmee deAuteurs een brug wil slaan tussen de creatieve en de academische sector. Tijdens deze uiteenzettingen geeft een expert op beknopte en aanschouwelijke manier uitleg bij lopend onderzoekswerk en recente wetwijzigingen, en dit over thema's die auteurs (in)direct aanbelangen zoals auteursrecht, mediarecht, onderhandelingen, het fiscaal en sociaal statuut. Deelnemers krijgen eveneens de kans om vragen te stellen en in debat te gaan. In 2025 gaf Tobias Van Royen van de Twee-eiige Drieling een uiteenzetting over de nieuwe Kunstwerkcommissie en het vernieuwde kunstwerkattest. Deze sessies vallen steeds te herbekijken via de [ledentoegang](#).

4.4 Sociaal fonds

Tot slot werd voorzien in een sociaal noodfonds voor auteurs die door omstandigheden in financiële moeilijkheden geraken. Het doel van het fonds is financiële hulp te verlenen aan auteurs die, naar het oordeel van het bestuur, door financiële omstandigheden in sociale moeilijkheden raken of zijn geraakt, voor zover niet op andere wijze in die hulpverlening kan worden voorzien. Het reglement van dat noodfonds valt na te lezen op de website. In 2024 werd geen aanvraag ingediend.

Auteur in de kijker: Nicolas Keppens

Geen carnaval in Aalst voor Nicolas Keppens dit jaar, want hij werd in Hollywood verwacht. De animatiefilmaker was met zijn korte film Beautiful Men een van de vijf genomineerden voor een Oscar. En daar komt zelfs een bescheiden Aalstenaar pur sang al eens voor uit zijn kot.

In 2024 stond Nicolas Keppens voor een moeilijke keuze. Hij merkte dat het financieel niet makkelijk was als animatiefilmaker en hij was op het punt gekomen dat hij te veel ander werk moest aannemen. De vraag drong zich op of hij er nog wel zin in had en alles op alles wou blijven zetten om zijn studio te laten overleven. Gelukkig betekende het succesparcours van zijn korte stop-motion film Beautiful Men een kantelpunt. Hij zag nieuwe perspectieven en kreeg mogelijkheden om volop verder te werken aan eigen projecten.

De film Beautiful Men gaat over drie kalende broers die op reis gaan naar Istanbul voor een haartransplantatie. De drie hebben totaal verschillende persoonlijkheden en moeten tijdens hun reis een hotelkamer delen. Daardoor groeien ze naar elkaar toe en leren ze elkaars onzekerheden beter kennen.

Luce Grosjean, medeoprichtster van Miyu Distribution, coproducent en internationale distributeur van films (ook van deAuteursleden Britt Raes en Imge en Sine Özbilge), omschrijft Keppens' stijl en sterkte: 'De manier waarop hij liefde en verbondenheid verkent, gehuld in een unieke sfeer met een subtiele bitterzoete toon, is ronduit betoverend. Er schuilt iets magisch in hoe hij zijn personages met tederheid benadert, zelfs wanneer ze nergens écht lijken te passen. Ook zijn humor is fantastisch: typisch Vlaams, eigenzinnig en met een licht absurdistische kijk op het dagelijkse leven. En zijn Oscar-campagne? Die wekt alleen maar meer verlangen naar langer werk van zijn hand. Speelfilms of een tv-serie.'

In Beautiful Men trekt Keppens de lijn door uit zijn vorige werk. Hij exploreert verschillende animatietechnieken, maar blijft dicht bij wat hem nauw aan het hart ligt: universele thema's met een lokale verankering. Verhalen over mensen die onderweg zijn, die reizen, en die vooral op zoek zijn naar zichzelf.

In zijn korte film Wildebeest (2017, live-action/2D-animatie, co-regie met Matthias Philips) slaat de droomsafari van het echtpaar Linda en Troyer om in een huiveringwekkend avontuur wanneer ze in de wildernis worden achtergelaten. Met Easter Eggs (2020, 2D-animatie) brengt hij een coming-of-age verhaal waarin de vriendschap tussen twee tieners op de proef wordt gesteld. Beide films waren goed voor een indrukwekkend festival- en prijzenpalmares waaronder de Juryprijs op Annecy, de Berlinale Shorts en een nominatie voor een European Film Award.

Ook bij Cultuurcentrum De Werf in Aalst is Keppens artiest aan huis. Beautiful Men werd er getoond in het najaar van 2022, en voor de mural-collectie van het C.C. maakte hij De Wolharige Neushoorn op de goederenlift van het gebouw.

Het beste gedicht Keppens in zijn atelier. Publieke aandacht en promotiecampagne's zijn niet zijn ding, en 'BV worden' is het allerlaatste wat hij wil. Een Oscar heeft hij niet gewonnen, maar de nominatie zette hem wel definitief op de kaart bij de wereldtop.

'De Oscarcampagne heeft tot een paar mooie ontmoetingen geleid', zegt Keppens. 'Via Nicolas Snyder, de sound-designer van Beautiful Men was ik al in contact met de mensen van Green Street Pictures, een studio in LA waar Snyder de huiscomponist is. In hun jonge bestaan hebben ze al twee prachtige series afgeleverd voor HBO: Scavengers Reign en Common Side Effects. Er zijn ook gesprekken met Starburns Industries (Rick and Morty, Anomalisa). Samen werken we aan een treatment voor een serie over een Romeins reenactment in een Vlaams dorp. Binnenkort start ook de productie van Trompe L'oeil, mijn nieuwe korte film in 2D en stereopticaltechniek over een therapie die "Curing the inner child" heet. En ik werk ook aan een speelfilm met als werktitel The False Hero, een horror-comedy die zich afspeelt diep in de Noorse bossen waar een Vlaams gezin sinds enkele jaren een vakantie-woning heeft.'

Dat deAuteurs bestaat, is voor Keppens een zegen: 'deAuteurs is voor mij een warme organisatie die de opvolging doet van projecten, wat ik zelf te vaak uit het oog verlies. Ik ben vooral graag bezig met maken, en hoop nadien uiteraard een publiek te hebben. Zelf volg ik niet op de voet waar, wanneer en hoe de film speelt. Ik reis amper naar festivals. Dat er mensen zijn die opvolgen wat er met de films gebeurt, is daarom bijzonder voor mij. Ook mijn producent geeft me vaak de raad om deAuteurs te contacteren om goed geïnformeerd te zijn. Nu er mogelijk grotere projecten lonken, ben ik ook van plan om dat proactief meer te doen.'

Auteur in de kijker: Bavo Buys

2024 was het jaar van Bavo Buys (die/hen). Hun masterjaar aan het KASK werd net iets drukker, en wellicht ook spectaculairder dan voorzien. Na liefst vier charismatische vertolkingen in evenveel voorstellingen, en een nominatie voor de Acteursgilde Theaterprijs in de categorie -35 jaar, durven we te zeggen: 'A star is born.'

Al vroeg droomde Bavo ervan om drama te studeren. Maar toen die voor het eerst deelnam aan de toelatingsproeven en niet geselecteerd werd, ging die drie jaar lang een lerarenopleiding Nederlands-Engels volgen, waar die zich niet op hun plaats voelde. Intussen is die afgestudeerd en een van de podiumrevelaties van het afgelopen jaar. We konden die zien als jonge diva en drugsverslaafd kind van een Hollywood-ster op haar retour in Elektra Unbound van NTG-huisartiest Luanda Casella, in de feministische comedy Up Your Ass van Nona Demey Gallagher en Lieselot Sidiki, en ook nog in Oh Deer!. En uiteraard mogen we ook hun eigen masterproject Planet Winter niet vergeten.

Wat een jaar!

'Als ik terugdenk aan vorig jaar, denk ik dat heel veel geluk gehad heb. Mensen zeggen vaak "Ah, maar die heeft maar geluk gehad, of zo". En eigenlijk denk ik net zo. Geluk is is iets magisch, dat je niet kunt begrijpen. Dingen hangen soms aan een zijde draadje zonder dat je dat weet. En misschien is het maar goed dat je dat niet weet, want anders zou je misschien flippen en dan zou het breken. Het leven, het toeval en geluk: alles kwam in 2024 samen. Maar nu ben ik klaar voor de rest van 2025 en ook een beetje angstig omdat ik ook beseft dat niet elk jaar kan zijn zoals vorig jaar.'

Een van de projecten was je afstudeerproject. Hoe kwam dat tot stand?

'Ik heb lang gezocht naar de juiste insteek voor mijn afstudeerproject. Ik speel heel graag vrouwenrollen, omdat ik mij daar nu eenmaal het gemakkelijkste in voel. Ik vond het een interessante vraag hoe ik dat kon doen als "male perceived body". Maar door met mijn mentor te praten, drong het tot me door dat die vraagstelling eigenlijk toch niet zo interessant is, omdat dat een tweedeling is, waar ik nu net tegenin wil gaan. Mijn initiële idee was dat ik een verleden, heden en toekomst wilde schetsen van genderloosheid en cross-dressing in theater.'

'En toen las ik de scifiklassieker The Left Hand of Darkness uit 1969, over een mens die naar een buitenaardse planeet reist waar aliens zonder gender leven. En toen werd alles duidelijk. Ursula Le Guin is een grote inspiratiebron voor mij, ook omdat zij veel heeft geschreven over storytelling. En omdat ze gewoon heel scherp en bewust is. Planet Winter is in de jaren 60 geschreven, en is dus best gedateerd. Een paar jaar later heeft Le Guin een verdediging geschreven van haar keuzes, en die nadien weer ontkracht. Ze stelde dat ze haar werk niet hoefde te veranderen. De tijden veranderen mee en laat dat de verandering zijn: dat het telkens tegen de nieuwe tijd wordt afgezet. Dat vind ik ook interessant in het kader van politieke correctheid. Als maker moet je, denk ik, wel een politiek correct standpunt innemen. Maar hoe je daar geraakt, is niet zo zwart-wit. Toeval of niet, Matilde Casier, Malique Feye en Martha Balthazar, met wie ik mijn masterproef graag wilde maken, waren ook erg fan van het boek.'

Hoe pakte je de vertaling naar theater aan?

'Het boek is een kanjer en de uitdaging bestond erin om het te reduceren tot de essentie. De tijdsdruk werkte wonderwel: we hadden maar twee weken om er samen aan te werken. We hebben uiteindelijk heel snel beslist om alleen aan de slag te gaan met de 100 pagina's op de ijsvlakte en te focussen op drie personages.'

'In die beperking lag ook veel bevrijding. Het was natuurlijk hard zoeken, maar het was heel fijn dat we merkten dat onze verbeelding op eenzelfde lijn zat. Daardoor was het een superfijne samenwerking. We zijn hard gegaan.'

Toch speelde je daarnaast ook nog in andere voorstellingen mee.

'Inderdaad. In september speelde ik ook nog de kindervoorstelling 'Oh Deer!' bij Bronks en Up Your Ass op het Theaterfestival. Ik vond het fijn om te spelen in andermans werk, omdat mij dat ook de nodige rust geeft. Op het einde van Planet Winter voelde ik: "Als ik op deze manier elk anderhalf jaar een voorstelling moet maken, snap ik dat mensen een burn-out krijgen. Ik heb een pauze ingelast, en ik ben nu weer aan het opladen. Het is goed om te weten dat er verschillende opties zijn en dat ik beide dingen heel leuk vind. Ik merk ook dat er een wisselwerking is tussen mijn volledig mijn eigen ding doen en meespelen in projecten van anderen.'

Waar ben je momenteel mee bezig?

'Ik werk nu aan een drieluik. De eerste voorstelling is een solo rond Narcissus, naar het Portret van Dorian Gray en de mythe van Narcissus. Dat heeft ook te maken met mijn eigen self-obsession. De dertig komt er aan. Voor veel mensen is dat een keerpunt, een soort marker van ouderdom. Nu ben ik nog de nieuwe acteur, maar dan komt de mid-career. Er wordt veel energie in de jeugd gepompt, maar daarna is er gewoon een gat, waar veel mensen van afzien.'

'Ik denk dat ik op een interessant punt zit om het daarover te hebben. Een ander thema is dat ik als kind al bang was om een slecht persoon te zijn. In de psychologie heb je drie duistere persoonlijkheden: narcissisme, psychopathie en machiavellisme. De termen zijn vandaag de dag all over the place. Ik wil graag uitzoeken waar mijn eigen slechtheid zit en wat het betekent om een slecht persoon te zijn. Het drieluik is ook een zoektocht naar verschillende vormen. Ik denk aan een solo voor narcissisme, een duo voor psychopathie en een groep voor de machiavellist.'

Wat betekent deAuteurs voor jou? 'Als student is het erg fijn en ook gewoon belangrijk om in zo'n precare samenleving, waar geld voor kunst zo moeilijk is, iets van steun en erkenning te krijgen. Je krijgt echt het gevoel dat je mee gedragen wordt. Ik voelde me erg verwelkomd in een soort community waar je makkelijk iedereen leert kennen, in een fijne sfeer.'

5. Belangrijke gebeurtenissen en politieke ontwikkelingen

5.1 Bioscooprechten: een vergoeding voor auteurs in de bioscoop?

deAuteurs plaatste met de Scenaristengilde en de Unie van Regisseurs de inning van bioscooprechten terug op de agenda. Auteurs verdienen immers nog steeds niet aan de bioscoopexploitatie van hun werken. Waar componisten wel een vergoeding ontvangen via SABAM, krijgen scenaristen, regisseurs en auteurs van voorafbestaande werken geen enkele vergoeding via het collectief beheer. Ook in 2024 bleef dit dossier een prioriteit voor deAuteurs.

Er werd een werkgroep opgericht met de beroepsverenigingen en deAuteurs, SACD/SCAM en Sabam, en er werd een ronde tafel georganiseerd met andere actoren uit het veld. De algemene consensus was dat een collectieve overeenkomst ter inning van een proportionele vergoeding voor scenaristen en regisseurs, de beste en snelste garantie is om tot een oplossing te komen. De onderhandelingen konden echter in 2024 niet worden afgerond en worden voortgezet in 2025.

Samen met de beroepsverenigingen blijft deAuteurs ijveren om regisseurs en scenaristen een vergoeding te geven die in verhouding staat met het succes van de publieke vertoning van hun werk in bioscopen en festivals.

5.2 AI en het auteursrecht: de AI Act en de Code of Practice

Dat de impact van Artificiële Intelligentie op auteursrecht ook in 2024 nog een belangrijk thema was, spreekt voor zich. Zo trad de AI Act op 1 augustus 2024 in werking. Deze Europese Wet over Kunstmatige Intelligentie wordt gezien als historische stap in de regulering van AI. deAuteurs steunt de doelstellingen die de AI Act voor ogen heeft en hoopt dat de innovatie van AI zich hierdoor op ethische en verantwoorde wijze kan ontwikkelen zonder dat de creatieve industrie wordt geschaad.

Nog steeds gebruiken generatieve AI-bedrijven auteursrechtelijk beschermde werken om hun AI-modellen te trainen en ontwikkelen zonder toestemming van de rechthebbenden. We hopen dat de AI Act dit illegaal gebruik kan aanpakken en op termijn kan zorgen voor een gezonde en duurzame licentiemarkt. Een eerlijke vergoeding voor auteurs en het geoorloofd gebruik van hun werken is hierbij onontbeerlijk.

deAuteurs volgt dit samen met SAA (Society of Authors) nauwgezet op. Zo stuurde SAA, samen met verschillende Europese, culturele organisaties, een brief uit naar de Europese Commissie, het Parlement en de lidstaten met de vraag om tijdens de omzetting van de AI Act te blijven toezien op een eerlijk en billijk kader, waarin de innovatie van AI in de Europese Unie ook de creatieve industrie beschermt en versterkt.

Ook bij de totstandkoming van de AI Act Code of Practice is deAuteurs, via SAA, betrokken partij. Deze Code bevat een reeks richtlijnen om de AI Act goed na te leven en wordt ontwikkeld in samenspraak met meerdere belanghebbenden. SAA is in het kader hiervan geconsulteerd en kon zo, met inspraak van o.a. deAuteurs, haar opmerkingen op de Code overmaken.

Op zowel de eerste als de tweede versie van deze Code werden zware tekortkomingen opgemerkt. Veel aandacht voor auteurs/rechthebbenden en respect voor hun werken was er immers niet. Met de opmerkingen die SAA uitte op de eerste versie bleek het AI-Office – orgaan belast met de taak om deze Code in mei 2025 succesvol af te ronden – geen rekening gehouden te hebben. Op het gebied van transparantie en respect voor auteursrechten lijkt de tweede versie zelfs enkele stappen achteruit te hebben gezet.

Het lijkt erop dat de Code vooral gericht is op aanbieders van AI-modellen voor algemene doeleinden en het voorkomen van hun aansprakelijkheid. In een open brief verstuurd door SAA en andere Europese organisaties, werd aan de Europese Commissie gevraagd om deze fouten in de derde versie van de Code recht te zetten en tot een versie te komen die het auteursrecht respecteert. Deze derde versie werd in maart 2025 gepubliceerd en hoewel er enkele stappen voorwaarts genomen zijn, ziet het er niet naar uit dat we op de Europese Commissie kunnen vertrouwen om onze auteurs te beschermen. Een verdere, gedetailleerde lezing moet nog volgen.

5.3 Tussenkost Streamz e.a. voor het Grondwettelijk Hof m.b.t. het onoverdraagbaar vergoedingsrecht voor online exploitaties

Op 31 januari 2023 werden verschillende verzoekschriften tot vernietiging ingesteld bij het Grondwettelijk Hof met betrekking tot o.a. het onoverdraagbaar vergoedingsrecht voor online exploitaties door Streamz, Google, Spotify en enkele grote platenmaatschappijen. Bij de omzetting van het Europese Auteursrechtlijn in nationaal recht, ging de nationale wetgever op een punt verder dan de richtlijn: ze voorzag in een onoverdraagbaar vergoedingsrecht voor online exploitaties (streaming). Dat houdt in dat auteurs ten alle tijde recht hebben op een vergoeding voor het online gebruik van hun werken op commerciële streamingdiensten zoals Netflix, Apple TV of Spotify en user-generated platformen zoals Youtube, Facebook of TikTok. Dit vergoedingsrecht is onderworpen aan verplicht collectief beheer of laat de ruimte dit te regelen in collectieve overeenkomsten.

Samen met de anderen achtte Streamz dat de richtlijn enkel de contractuele relatie tussen auteurs en exploitanten voor ogen had, en de Belgische wet te ver ging door te stellen dat auteurs altijd recht blijven hebben op een vergoeding, ongeacht de gemaakte contractuele afspraken. Deze vergoedingsplicht zou volgens hen een bijkomende, zware financiële last creëren en hun concurrentiepositie t.o.v. belangrijke, internationale streamin platformen verzwakken.

Samen met de beroepsverenigingen en andere beheersvennootschappen is deAuteurs als tussenkostende partij in het geding van mening dat de invoering van dergelijk onoverdraagbaar vergoedingsrecht dat door collectieve beheersorganisaties moet worden beheerd, noodzakelijk is om te zorgen voor een passende en evenredige vergoeding voor auteurs.

Verder benadrukt deAuteurs dat de Europese wetgever de lidstaten vrij wou laten om een gepast mechanisme te kiezen om het vergoedingsbeginsel om te zetten. Dat werd ook bevestigd door Europees Commissaris Thierry Breton, die stelde dat het beginsel van een passende en evenredige vergoeding zich niet beperkt tot de contracten tussen auteurs en exploitanten, maar zich over de hele waardeketen uitstrekt. Dus ook in het geval rechten in sublicentie aan streamingdiensten worden gegeven.

Op 26 september 2024 besloot het Grondwettelijk Hof haar uitspraak uit te stellen en eerst prejudiciële vragen te stellen aan het Europees Hof van Justitie, om zo te bepalen of de Belgische auteurswet in overeenstemming is met Europees recht. De zaak krijgt op die manier een Europees karakter en dus groter belang. deAuteurs volgt deze zaak nauwgezet op en kwam voor de Europese rechter tussen in het geding.

5.4. Tussenkost TikTok e.a. voor het Grondwettelijk Hof m.b.t. Vlaams Mediadecreet

TikTok, Google en Meta stelden in oktober 2024 een beroep tot nietigverklaring in voor het Grondwettelijk Hof tegen enkele bepalingen van het Vlaams Mediadecreet. Ze deden dat meer bepaald tegen de uitbreiding van de investerings- en bijdrageverplichtingen voor actoren in de audiovisuele markt, zoals bovengenoemde spelers, om lokale producties te ondersteunen. TikTok, Google en Meta zijn videoplatformdiensten en zijn vanaf 2025 eveneens verplicht om in lokale producties te investeren of bij te dragen aan het Vlaams Audiovisueel Fonds.

Traditionele zenders moeten de aandacht van de kijker delen met streamingdiensten en steeds meer videoplatformdiensten: bedrijven die on-demand video's en audiovisuele diensten afleveren. Deze nieuwe verhoudingen zorgen ervoor dat de markt onder druk komt te staan. De bestaande regelgeving was daarom toe aan een herziening.

deAuteurs steunt de bestreden bepalingen. Deze bijdrageverplichting kan de ontwikkeling en de diversiteit van de audiovisuele productie zowel in Vlaanderen en België als Europa, alleen maar ten goede komen en de belangen van de mensen werkzaam in de audiovisuele sector ondersteunen. Ook in dit geding is deAuteurs tussenkommende partij samen met de Scenaristengilde, Unie van Regisseurs, VOFTP, Acteursgilde, Playright en Sabam. Dit dossier is momenteel hangende voor het Grondwettelijk Hof.

5.5. Politiek memorandum

Naar aanleiding van de verkiezingen en regeringsvorming, stuurde deAuteurs een politiek memorandum naar de partijvoorzitters. Daarin werden de prioriteiten en concrete voorstellen voor de regeringsonderhandelingen beknopt samengevat:

1. Garandeer een correcte vergoeding voor het gebruik van de creaties van onze audiovisuele auteurs bij elke exploitatie, met bijzondere aandacht voor de scheefgetrokken situatie voor bioscoopningen voor scenaristen en regisseurs evenals een aangepaste regeling voor online exploitaties.
2. Maak eindelijk werk van een aangepaste leenrechtvergoeding voor onze literaire en grafische auteurs evenals een oplossing voor het digitaal leenrecht.
3. Stimuleer het opstellen en handhaven van fair practices in de audiovisuele sector in samenwerking met de Unie van Regisseurs, Scenaristengilde en VOFTP.
4. Behoud de verlaagde btw-tarieven voor cultuur en auteursrecht.
5. Evalueer en behoud het statuut van de kunstwerker.
6. Evalueer en behoud de huidige regeling van het fiscaal statuut van auteursrechten.
7. Bescherm het auteursrecht bij generatieve AI (artificiële intelligentie).
8. Zet in op op inclusie en toegankelijkheid in de culturele sector, vooral bij podiumkunsten.
9. Investeer meer in cultuur en media en laat de internet service providers (ISP's) bijdragen.
10. Zorg ervoor dat de publieke omroep het auteursrecht naleeft en het collectief beheer niet buitenspel zet. De taak van de VRT moet nauwkeurig bewaakt en bewaard worden: VRT is zowel speler, actor, als motor in het medialandschap en precies die grensbewaking is cruciaal.

deAuteurs is verheugd vast te stellen dat de federale regering een aantal van deze topics opnam in haar regeerakkoord. Wat betreft het fiscaal regime valt de volgende passage te noteren (p45 van de Nederlandstalige versie van het regeerakkoord: "Het fiscale regime voor auteursrechten zal worden uitgebreid om een einde te maken aan de bestaande discriminatie tussen digitale beroepen (die momenteel niet van het regime kunnen profiteren volgens de fiscus) en andere beroepen. Werken die beschermd zijn onder boek XI, titel 6, van het Wetboek van Economisch Recht zullen in aanmerking komen voor het fiscale regime van auteursrechten."

Een belangrijke garantie voor de rechthebbenden.; het hele regime dreigde namelijk onder de vorige regering afgeschaft te worden. Dit regeerakkoord verzekert het behoud ervan en beperkt de uitbreiding naar de IT-sector tot de ontwikkelaars van computersoftware.

Ook over AI bevat het regeerakkoord een passage (p 62): "We erkennen het belang van exclusieve (auteurs)rechten, ook bij gebruik door artificiële intelligentie. Beheersmaatschappijen volgen we van nabij op. We waken erover dat zij een transparante werkwijze aanhouden en dat zij de vergoeding aan rechthebbenden correct en tijdig uitkeren."

Voor het kunstwerkattest en de oprichting van de Kunstwerkcommissie onder de vorige regering, blijft- ondanks de kritiek en de groeipijnen- deze hervorming overeind volgens deze passage (p 28) "We integreren de actieve, passieve en aangepaste beschikbaarheid in een uniforme vorm van actieve beschikbaarheid voor alle werklozen, in overeenstemming met het principe dat elke werkzoekende, als voorwaarde voor het recht op een uitkering, de plicht heeft om actief naar werk te zoeken. De hervorming van de vorige regering wat betreft de uitzonderingen voor kunstenaars blijven behouden."

deAuteurs blijft de politieke actualiteit op Europees, Belgisch en regionaal niveau opvolgen. Ze zet blijvend in op een constructieve dialoog met de bevoegde ministers en politici over de prioriteiten van haar memorandum en om het regeerakkoord tot uitvoering te brengen.

5.6. Ontwikkeling software

Er werd verder gebouwd aan een gebruiksvriendelijke ledentoegang voor leden van deAuteurs en aan performante software voor de medewerkers. Sinds 2024 kunnen ook de letterkundige en grafische werken aangegeven worden via de nieuwe module, inclusief de digitale exploitaties. De oude aangiftemodule werd daarmee definitief buiten gebruik gesteld. Er werd eveneens een tool ontwikkeld om de letterkundige en grafische rechten zelf te verdelen, zonder tussenkost van externen, wat een vlottere verwerking toelaat.

5.7. Sociaal statuut: ontwikkelingen en overleg

In België bestaan er slechts drie statuten voor wie werkt: werknemer, ambtenaar of zelfstandige. Statuten waar men dus bijdraagt aan de sociale zekerheid en waar men rechten mee opbouwt. Er is geen apart statuut voor de kunstenaar in de sociale zekerheid; een kunstenaar werkt dus als werknemer of als zelfstandige, of een combinatie daarvan.

Met het vaak gebruikte 'kunstenaarstatuut' wordt verwezen naar een aantal voordeelregels in de werkloosheidsreglementering voor zij die artistieke of technisch activiteiten in de artistieke sector verrichten. Dit omvat onder andere de cachetregel, de neutralisering van vergoedingsperiodes, regels over niet-passende dienstbetrekkingen en de mogelijkheid om zelfstandige in bijberoep te worden naast de werkloosheidsuitkering.

Gezien de bijzondere en grillige aard van het werken in de artistieke sector, en het vaak werken met contracten van korte duur, was het huidige systeem niet meer toereikend om aan deze precare situatie van de kunstwerker tegemoet te komen. De COVID-19 crisis heeft dit nog extra in de verf gezet.

Vanuit de culturele en academische sector, maar ook op beleidsniveau, gingen er dan ook al langer stemmen op om het systeem te hervormen. In het regeerakkoord werd overeengekomen dat de regering in overleg met de sector en de sociale partners het sociaal statuut voor kunstenaar zou hervormen. Doel van deze hervorming: een transparant en performant systeem dat beter is aangepast aan de realiteit van kunstwerkers.

In de schoot van de FOD Sociale Zekerheid, FOD Werk en FOD Zelfstandigen werd daartoe een werkgroep opgericht waarin de kunstensector en de federale regering vertegenwoordigd waren. Scheppende kunstenaars werden er vertegenwoordigd door de Artiestencoalitie en SOTA die zetelden in de technische werkgroep. Er werd eveneens een participatief platform Working in the Arts (WITA) opgericht waar cultuurwerkers uitdagingen en suggesties konden posten, waarmee in deze werkgroep ook verder rekening kon worden gehouden.

Dit alles resulteerde in een koninklijk besluit van 30 juli 2022 dat de werkloosheidsreglementering grondig aanpakte, maar ook in overgangsmatregelen voorzag in afwachting van een nieuwe Kunstwerkcommissie en de door hen af te leveren kunstwerkattesten. Op 19 december 2022 werd een wet gepubliceerd voor de oprichting van die Kunstwerkcommissie, die sindsdien actief is. De voorbereidende activiteiten startten eind 2023, en de commissie is intussen sinds januari 2024 aan de slag. Er werd uitdrukkelijk bepaald dat de helft van de leden (van de verscheidene kamers) van deze nieuwe kunstwerkcommissie afgevaardigden moeten zijn van de kunstensector. Nieuw erkende kunstfederaties kunnen elk één afgevaardigde aanstellen. Om dit te realiseren werd een erkenningsprocedure opgezet bij wijze van het KB van 13 maart 2023. deAuteurs heeft er weloverwogen voor gekozen om de erkenning als kunstfederatie aan te vragen en werd bij wijze van KB van 6 juli 2023 als dusdanig erkend.

Ook het kunstwerkattest werd geïntroduceerd (regulier, plus of starter) en afgeleverd door de Kunstwerkcommissie. Afhankelijk van de aard van het kunstwerkattest worden er verschillende rechten geopend: voordeelregels in de werkloosheidsreglementering, de mogelijkheid om als startende zelfstandige verlaagde bijdragen te genieten voor maximaal acht kwartalen, en de mogelijkheid om te werken via artikel 1bis van de RSZ-wet. Elk van de verschillende attesten heeft ook zijn eigen voorwaarden.

Eind 2023 werd ook het platform 'workinginthearts' gelanceerd, waar de kunstwerkers hun aanvraag tot kunstwerkattest kunnen voorbereiden en kunnen indienen bij de Kunstwerkcommissie.

Het is momenteel nog wachten op de publicatie van het 'levend kadaster' en de vorm ervan. Dit levend kadaster moet meer zekerheid geven over de activiteiten of parameters die de Kunstwerkcommissie aanvaardt of hanteert bij de beoordeling van het artistiek, technisch-artistiek en artistiek-ondersteunend karakter van de activiteit en de invulling van wat als 'noodzakelijk' karakter ervan bij de totstandkoming van een artistieke creatie of uitvoering. We merken tevens op dat heel wat mensen aangeven onzeker te zijn over hoe het attest aan te vragen, hoe het platform Working in The Arts (WITA) te hanteren voor de aanvraag en daarom het platform soms als hoogdrempelig aanvoelen.

Daarnaast werd de werkloosheidsreglementering grondig hervormd. Om toegang te krijgen tot de nieuwe 'kunstwerkuitkering' moet men vanaf 2024 in het bezit zijn van een 'kunstwerkattest plus' of 'starter'. Hiervoor zijn nieuwe regels opgenomen rond:

- de berekening van het vereist aantal werkdagen
- de berekening van het referenteloon dat als basis dient tot de berekening van de hoogte van de uitkering
- de verlenging van de duur van de vergoedingsperiodes naar 3 jaar
- de inkomsten die je kan genieten uit auteurs- en naburige rechten, zelfstandige in beroep, etc.

Op die manier zullen kunstwerkers kunnen genieten van volledige sociale bescherming zoals elke andere werknemer. deAuteurs is verheugd dat deze belangrijke stappen werden gezet en volgt samen met SACD en SCAM de verdere ontwikkelingen op de voet.

In de praktijk merken we echter nog wat verwarring over bepaalde aspecten van de regelgeving rond de kunstwerkuitkering, waaronder:

- het verschil tussen het kunstwerkattest (regulier, plus en starter) en de kunstwerkuitkering: de inkomsten die in aanmerking komen bij de aanvraag en de hernieuwing, wanneer te hernieuwen, hoe te hernieuwen, etcetera
- de mogelijkheid om zelfstandige in beroep te worden naast de kunstwerkuitkering en de impact van de overschrijding van de grensbedragen.
- de verschillende regels rond het bijverdienen naast de kunstwerkuitkering als werknemer, zelfstandige (in beroep)
- wanneer de kunstwerkuitkering te hernieuwen en hoe dit te doen

5.8. Fiscale hervorming auteurs- en naburige rechten

In september 2021 kondigde federaal minister van Financiën Vincent Van Peteghem belastinghervormingen aan, waarbij ook het fiscaal regime voor auteursrechten en naburige rechten in het vizier kwam. Deze inkomsten worden beschouwd als roerende inkomsten en belast aan een roerende voorheffing van 15% tot 73.070 euro (inkomsten 2024).

Het stelsel werd in 2008 in het leven geroepen voor artiesten die een onregelmatig arbeids- en inkomstenprofiel kennen, onderworpen zijn aan creativiteitsrisico's en modegrillen, en meerdere jaren nodig hebben voor de creatie van een werk, daar waar de inkomsten vaak in één jaar worden genoten. Hoewel de oorspronkelijke begunstigden van deze regel auteurs en uitvoerende kunstenaars waren, is door de jaren heen het toepassingsgebied uitgebreid en wordt in steeds meer gevallen gebruik gemaakt van het systeem om lonen fiscaal te optimaliseren. Precies deze excessen en misbruiken met vergoedingen via auteursrechten wilde de regering aanpakken door het toepassingsgebied van het regime opnieuw te definiëren.

Eind september 2021 riep deAuteurs samen met andere beheersvennootschappen in een gezamenlijke brief politici op om erover te waken de hervorming niet ten koste te laten gaan van auteurs en uitvoerende kunstenaars, de oorspronkelijke begunstigden van de wet van 16 juli 2008. Zij stelden voor om een werkgroep van vertegenwoordigers van de sector op te richten die hun deskundigheid en kennis van de situatie van scheppende kunstenaars en artiesten zouden kunnen delen om op die manier doeltreffend bij te dragen aan concrete voorstellen.

Op 30 december 2022 werd de programmawet van 26 december 2022 gepubliceerd waarin de hervorming van het fiscaal regime voor de inkomsten uit auteurs- en naburige rechten werd opgenomen. Het principe werd grotendeels behouden, maar met ingang vanaf 2023 waren een aantal verduidelijkingen en aanvullende bepalingen van toepassing, meer bepaald:

- een afbakening van het toepassingsgebied
- regels met betrekking tot het maximum gedeelte (30%) dat beschouwd dient te worden als vergoeding voor de prestatie indien er sprake zou zijn van een opdracht/prestatie. Hiervan zijn uitdrukkelijk uitgesloten inkomsten die naderhand zijn verkregen. Bovendien is een hoger percentage mogelijk doch zal dit vaak leiden tot controles door de Fiscale Administratie.
- een nieuwe regel die rekening houdt met de inkomsten genoten in de vorige vier belastingjaren
- een regel die stelt dat de inkomsten genoten boven het grensbedrag in principe niet meer aan dit gunsttarief worden belast. Het staat de auteur wel toe om te verantwoorden dat dit fiscaal regime ook boven het gunstbedrag behouden moet blijven.

In de praktijk merkt deAuteurs dat er berichten van wijziging worden opgestuurd door de Fiscale Administratie wanneer het grensbedrag wordt overschreden, en dat de Fiscale Administratie tracht om alles boven het grensbedrag te herkwalficeren tot beroepsinkomen. deAuteurs wijst erop dat deze herkwalficatie betwist kan worden en dat dit in de meeste gevallen ook wordt aanvaard.

Ondertussen is deze nieuwe regeling van kracht en merkt deAuteurs op dat de Dienst Voorafgaande Beslissingen (Rulingcommissie) terug aan de slag is om bepaalde auteurs meer rechtszekerheid te bieden over de toepassing van het fiscaal gunstregime in hun specifieke geval. We merken wel op dat:

- weinig voorafgaande beslissingen betrekking hebben op de creatieve sectoren. Wel zijn er rulings afgeleverd voor mediagroepen (journalisten) en uitgeverijen waar sommige van onze leden onder zouden kunnen vallen als ze met de aanvragers samenwerken
- er tot op heden geen rulings afgeleverd zijn waarbij de rulingcommissie een percentage van de creatieve omzet toepast wat bedrijfsleiders betreft

Tijdens de lange regeringsonderhandelingen was er op een bepaald moment in de ontwerp tekst sprake om te morrelen aan het fiscaal statuut van auteursrechten. De finale tekst van het regeerakkoord kwam gelukkig neer op het behoud van de fiscale regeling van de auteursrechten. Samen met de beroepsverenigingen en enkele andere beheersvennootschappen heeft deAuteurs hier sterk voor geijverd. We zijn dan ook verheugd dat de federale regering ervoor gekozen heeft om deze regeling te behouden en de uitbreiding naar de IT-sector te beperken tot de ontwikkelaars van computersoftware.

6. Het Europees huis van de Auteurs

deAuteurs heeft haar thuisbasis in het Europees Huis van de Auteurs (MEDAA - la Maison européenne des Auteurs et des Autrices), waar ook andere Belgische en internationale auteursrechtenvennootschappen en auteursorganisaties gevestigd zijn.

MEDAA biedt iedereen die professioneel actief is binnen de artistieke en culturele sector een stimulerende en aantrekkelijke ontmoetingsplek.

Auteurs die lid zijn van deAuteurs en op zoek zijn naar een leuke plek om te werken, kunnen een coworkingplek met zicht op het terras, een kleine vergaderbox of grotere vergaderruimtes reserveren.

7. Bestuursorgaan & team

7.1 Bestuursorgaan

De vennootschap wordt bestuurd door een bestuursorgaan samengesteld uit minstens zeven en maximum elf bestuurders die door de algemene vergadering verkozen worden uit de vennoten. Hun mandaat duurt vier jaar. Met het oog op een evenwichtige vertegenwoordiging van alle leden, zetelen minstens één theaterauteur, één auteur van audiovisuele werken fictie, één auteur van audiovisuele werken documentaire, één auteur van literaire werken en één auteur van werken uit de grafische of beeldende kunst in de bestuursraad. Het bestuursorgaan kiest onder haar leden een voorzitter en twee ondervoorzitters, elk voor een hernieuwbaar mandaat van twee jaar. Het bestuursorgaan beslist over de handelingen of verrichtingen met betrekking tot haar maatschappelijk doel, behalve in aangelegenheden waarvoor de algemene vergadering of de algemeen directeur volgens de wet of de statuten bevoegd is.

© Kris Dewitte

Raf Reyntjens (audiovisueel – regie/ scenario) – voorzitter

Raf Reyntjens (°1975) is scenarist en regisseur van zowel fictie, reclame als videoclips. Na zijn studies aan het RITCS, schreef en regisseerde hij twee kortfilms. In 2015 verscheen zijn langspeelfilmdebuut, een tragikomische roadmovie met Gene Bervoets en Jeroen Perceval in de hoofdrollen. 'Paradise Trips' won 3 Ensors op het Filmfestival van Oostende. Raf Reyntjens regisseerde ook talloze gelauwerde reclamefilms en videoclips, oa voor Stromae. In 2021 waren er lovende reacties op zijn eerste minireeks, de Streamz Original 'Deja Vu' met Natali Broods in de hoofdrol. Hij co-regisseerde ook de VTM-reeks 'Glad IJs' en de internationale reeks 'Marie-Antoinette'. Daarnaast ontwikkelt hij zijn tweede langspeelfilm.

© Lieve Blancquaert

Brunhilde Borms (literatuur) – ondervoorzitter

Brunhilde Borms is auteur, freelance uitgever, oprichter van COUPEE (collagecollectief), extern vertrouwenspersoon in de podiumkunsten en bestuurder. Haar eerste boek 'Beeldig gevonden' kwam er nadat ze meespeelde in de voorstelling 'Moeders' mede geregisseerd door Gerda Dendooven. Voor haar volgende boeken werkte ze samen met o.a. Eva Mouton, Pieter Gaudesaboos en Emma Thysen. De boeken 'Land in Zicht' en 'Iedereen talent' kregen verschillende vertalingen en verschenen in onder meer in Rusland, Korea, Italië en China. Brunhilde exposeerde als collagekunstenaar onder meer in de Verbeke Foundation, SMAK, designmuseum Gent, MIAT, Museum Dr. Guislain, participeerde in meerdere groepstentoonstellingen en had in 2023 een solotentoonstelling 'Toi te souviens-tu'.

© Nick Matten

Angelo Tijssens (podiumkunsten & audiovisueel – fictie/scenario) – ondervoorzitter

Angelo Tijssens schrijft films, theater en boeken. Hij was vijftien jaar lid van Ontroerend Goed en werkt de komende tijd samen met Berlin, NTGent en hetPaleis. Als co-scenarist werkte hij met aan Lukas Dhont's Girl, Close en Coward. Samen met Cato Kusters schreef hij het scenario voor Julian, de verfilming van Fleur Pierets' boek en ook voor Anke Blondé's Dust schreef hij het scenario. Zijn debuutroman 'De Randen' verscheen in 2022, werd in meerdere talen vertaald, was genomineerd voor de Bronzen Uil en won de juryprijs bij de Franse Prix du Roman Gay. De opvolger, 'Het einde van de straat', verscheen in 2024 in het Nederlands en volgend jaar in vertaling. Als docent is of was hij betrokken bij het KASK, LUCA Brussel en Conservatorium Antwerpen. Hij woont en werkt in Antwerpen.

Willem Wallyn (audiovisueel fictie, scenario & regie)

Willem Wallyn is jurist en legde zich vanaf 1997 volledig toe op zijn passie voor film. Hij maakte diverse kortfilms, twee langspeelfilms en schreef scenario's voor een 60-tal fictiereeksen waaronder '1985' en 'De 16' die hij ook zelf regisseerde.

Inès Eshun (audiovisueel – fictie/regie)

Regisseur en schrijfster Ines Eshun studeerde in 2017 af aan het RITCS in Brussel. Ze won met haar kortfilm 'Het Leven Van Esteban' de Student Visionary Award op Tribeca Film-festival in 2018. De film werd geselecteerd en won prijzen op filmfestivals wereldwijd en veroverde de harten van zowel jury's als publiek. Ze was 1 van de laureaten proza van de schrijfwedstrijd Babylon's Interuniversitaire Prijs en ook haar vorige kortfilms 'Bright Lights' en 'De Vloed' werden op verschillende festivals geselecteerd. In 2021 maakte ze haar TV-debuut als bedenker, co-regisseur en co-scenarist van de VRT-reeks 'De Shaq'. In 2023 verscheen haar debuutroman 'De Gruwel van het Gezin.' Momenteel werkt ze, naast andere projecten, aan haar eerste langspeelfilm. In januari 2025 ging op het Filmfestival Oostende haar laatste nieuwe kortfilm 'Bo Backstage' in première.

Gerda Dendooven (literatuur & illustratie)

Gerda Dendooven is tekenaar en schrijver. Dendooven heeft een tekenstijl die onmiddellijk herkenbaar is door de humor en menselijkheid maar ook door expressieve dynamiek en overdrijvingen, vaak geïnspireerd op de Vlaamse expressionisten. In 2007 is ze benoemd tot eerste (en enige) Kinderconsul namens Stichting Lezen, nu ledereen Leest. Een taak van ambassadrice voor de kinderen vooral wat betreft kunst, cultuur en voornamelijk literatuur. Veel van haar boeken werden theaterstukken en ze maakt ook regelmatig live beelden bij concerten of literaire voorstellingen ('De Desperados van de Vlaamse Poëzie'). In 2021 tekende ze live bij de integrale opvoering van Peer Gynt door het Brussels Philharmonic Orchestra. Samen met Mauro Pawlovski en Fikry El Azzouzi vormt ze Trio El Azzouzi. Samen met Elvis Peeters is ze auteur van het boek 'Meneer Papier', op basis waarvan nadien ook een succesvolle animatiereeks werd gemaakt. In 2025 werd haar boek 'Waar is Winter' genomineerd voor een Boonprijs.

Sanne Nuyens (audiovisueel – fictie/scenario)

Sanne Nuyens is scenarist en showrunner. Ze creëerde en schreef samen met Bert Van Dael beide seizoenen van de Een-reeks 'Beau Sejour'. De serie won de publieksprijs op het Series Mania festival en was de eerste Vlaamse serie die gekocht werd door Arte en wereldwijd werd uitgezonden als een Netflix original. Later kende de whodunnit een UK remake onder de titel 'The Rising'. Sanne schreef en maakte ook samen met Bert Van Dael de rechtbankserie 'De Twaalf' die de prijs voor het beste scenario won op het internationale festival Cannes Series in 2018. De reeks sleepte ook negen Ensors in de wacht - waaronder die voor beste scenario en beste reeks. 'De Twaalf' werd internationaal uitgezonden via Netflix en kende een Australische remake onder de titel 'The Twelve'.

Kristof Bilsen (audiovisueel – documentaire)

Kristof behaalde een MA documentaire regie aan de National Film and Television School (UK). Hij is alumnus van de Werner Herzog Rogue Film School, de Berlinale Talent Campus, IDFA Academy- en DocLab programma's, het EU-RODOC Documentary Producers' programma, en was een van de '18 Emerging Producers 2019'. 'Elephant's Dream', zijn eerste lange documentaire, werd vertoond op meer dan 40 festivals wereldwijd en bekroond met verschillende prijzen. Hij is lid van de Documentary Association of Europe, coacht documentairemakers voor het VAF en geeft regelmatig workshops over documentaire research en -storytelling. Zijn laatste documentaire, 'Mother', ging in wereldpremière op Sheffield Doc/Fest en won o.a. de Ensor Beste Documentaire. Hij produceert en regisseert werk binnen zijn structuur Limerick Films.

Gilles Coulier (audiovisueel fictie, scenario & regie)

Regisseur Gilles Coulier studeerde Audiovisuele Kunsten aan Sint-Lukas Brussel. Zijn kortfilms 'Ijsland', 'Paroles' en 'Mont Blanc' werden internationaal bekroond en geselecteerd, onder meer op het filmfestival van Cannes. Met 'Bevergem', een reeks die hij in 2014 schreef en regisseerde voor Canvas, brak hij door bij het grote publiek. De reeks werd bekroond met Vlaamse Televisieprijs en vertoond op festivals als IFFR en BANFF. In 2017 ging zijn eerste langspeelfilm 'Cargo' in première op het San Sebastian Filmfestival en werd wereldwijd geselecteerd. Daarna regisseerde hij de succesvolle misdaadreeks 'De Dag'. Zijn internationale debuut volgde met 'War of the Worlds' voor Canal+ en FOX. Tijdens de pandemie regisseerde hij een aflevering van 'Lockdown', dat bekroond werd op Cannesseries 2021. Vandaag werkt hij aan een nieuwe langspeelfilm en fictiereeks, en begeleidt hij jonge regisseurs bij productiehuis De Wereldvrede.

Nele Vandael (audiovisueel fictie, scenario)

Scenariste Nele Vandael startte eerst de Bacheloropleiding Film aan het RITCS en behaalde nadien een Master Scenarioschrijven met een televisiereeks als eindwerk. Na haar studie maakte ze twee jaar deel uit van de writers' room van de comedyreeks 'Zie mij graag' voor VRT. Samen met Amina Hatim en Una Kreso vormt ze het Grensoverschrijvend collectief, een team van vrouwelijke scenaristen die focussen op fictie voor televisie en film en daarbij diversiteit en sterke vrouwelijke personages vooropstellen. Samen met het collectief werkte ze onder andere aan een telenovelle, een webreeks en een reeks voor Adil El Arbi en Bilal Fallah. Verder schreef ze ook met Luk Wyns de reeks 'Knokke off' voor VRT MAX en Netflix. Momenteel is ze samen met regisseur en scenariste Nathalie Teirlinck volop bezig aan een nieuwe reeks voor VRT.

Bettie Elias (literatuur & illustratie)

Bettie Elias schreef tot enkele jaren geleden kinder- en jeugdboeken. Met haar levensechte verhalen won ze viermaal een Boekenwelp en kreeg ze vijf keer een bekroning van de Kinder- en Jeugdjury. Verschillende boeken werden vertaald naar het Duits, Engels, Frans en Deens. In 2019 verscheen haar eerste psychologische misdaadroman voor volwassenen, 'Het tuinfeest', waarvoor ze in Nederland de Schaduwprijs ontving voor het beste Nederlandstalig thrillerdebuut. Intussen heeft ze vier misdaadromans op haar naam staan en werkt ze aan haar volgende. Bettie is vijfentwintig jaar werkzaam geweest in de communicatiesector. Ze zetelt als bestuurder in Ondernemers voor Ondernemers vzw die jonge ondernemers in Afrika ondersteunt en is voorzitter van een privéstichting die onder de vleugels van de Koning Boudewijnstichting ijvert voor financiële geletterdheid bij jongeren. Sinds enkele jaren is ze ambassadeur van Grootouders voor het Klimaat.

7.2 Team

© Sine Ozbilge

Katrien Van der Perre
Algemeen Directeur
katrien.vanderperre@deauteurs.be

Lara Leo
Beheer Podiumkunsten &
Operationeel
Verantwoordelijke
lara.leo@deauteurs.be

Klara De Maeseneir
Beheer Letterkundige
& Grafische werken &
Ledenrelaties
klara.demaeseneir@deauteurs.be

Ilse Schooneknaep
(Beekeepers Agency)
Communicatie
ilse.schooneknaep@deauteurs.be

Tilly Roelandts
CFO (tot eind 2024)
tilly.roelandts@deauteurs.be

Sarah Claeys
Zakelijk Leider (vanaf
2025)
sarah.claeys@deauteurs.be

Nathalie Capiou
Beheer deAuteursfonds &
Ledenrelaties
nathalie.capiou@deauteurs.be

Annelies Devos
Onthaal & Depots
adevos@deauteurs.be

Barbara Cardoen
Adjunct-Directeur &
Verantwoordelijke Ledenrelaties
barbara.cardoen@deauteurs.be

Chloé Van beveren
Beheer Audiovisuele werken
& Audiowerken
cvanbeveren@deauteurs.be

Liam Giraerts
Beheer Podiumkunsten &
Audiowerken
liam.giraerts@deauteurs.be

Bestuursverslag

Jaarrekening 2024

Voorgelegd aan de algemene vergadering van 12 juni 2024.

Bestuurders: Dhr. Reyntjens Raf
Dhr. Tijssens Angelo
Mevr. Borms Brunhilde
Mevr. Elias Bettie
Mevr. Nuyens Sanne
Mevr. Dendooven Gerda
Mevr. Eshun Inès
Dhr. Willem Wallyn
Dhr. Gilles Coulier
Dhr. Kristof Bilsen
Mevr. Nele Vandael

Commissaris: Ronse De Craene J.-B.,
Bedrijfsrevisoren

Aan de Algemene Vergadering
Geachte mevrouw, Geachte heer,

Hierbij hebben wij de eer u het Bestuursverslag van onze vennootschap betreffende het boekjaar dat eindigt op 31 december 2023 voor te stellen. Overeenkomstig artikel 96 van het Wetboek van Vennootschappen brengen wij hierbij verslag uit over de volgende punten:

1° Commentaar op de jaarrekening

1. Omzet en provisie (96,1°)

De inhoudingen op rechteninkomsten bedragen € 963.842,60. De vennootschap deAuteurs keert enkel geldsommen uit die daadwerkelijk geïnd werden en kan enkel kosten in rekening brengen die activiteiten dekken die daadwerkelijk werden betaald. De omzet wordt enkel bepaald op grond van reële en vaste feiten en elementen. De aangelegde provisies werden door de bestuursraad goedgekeurd op 17/04/2024.

2. Toe te kennen resultaat van het boekjaar (96,1°)

Het resultaat van het boekjaar 2023 bedraagt €108,33.
Er wordt voorgesteld om het resultaat toe te wijzen aan de wettelijke reserves en het overgedragen resultaat.

3. Posten op de balans die een belangrijke wijziging hebben ondergaan (96,1°)

Er werden geen belangrijke wijzigingen aangebracht voor het boekjaar 2023.

4. Belangrijkste risico's en onzekerheden (96,1°)

De vennootschap wordt geconfronteerd met de normale risico's en onzekerheden die verbonden zijn aan de markt waarin zij actief is.

Rekening houdend met bovenstaande, is er op heden geen reden om de volstorting van het kapitaal te eisen van de vennoten.

2° Belangrijke gebeurtenissen die na het einde van het boekjaar hebben plaatsgevonden (96,2°)

In mei 2024 zal de nieuwe aangiftemodule voor literaire en grafische werken worden gelanceerd. Verder worden de gesprekken verder gezet over de inning van rechten voor de exploitatie van werken in bioscopen. De leden van deAuteurs hebben recht op een passende en evenredige vergoeding voor bioscoopexploitaties. Ook voor de inbreuken op het auteursrecht via artificiële intelligentietools zal naar oplossingen worden gezocht.

3° Omstandigheden die de ontwikkeling van de vennootschap opmerkelijk kunnen beïnvloeden (96,3°)

Het vooruitzicht op inkomsten waardoor de vennootschap zich de volgende jaren zal kunnen ontwikkelen is gekend. deAuteurs heeft een mandaat aan SACD en SCAM gegeven zodat de backoffice kan gedeeld worden. Vanaf 1 januari 2024 zal de backoffice enkel nog gedeeld worden met SACD. Dit moet leiden tot administratieve vereenvoudiging en een efficiënter beheer van internationale rechten. In 2023 werden de gesprekken rond een synergie verder gezet met de professionele belangenverenigingen (de Scenaristengilde, de Unie van Regisseurs en de Vlaamse Auteursvereniging). Verder werd de opdracht gegeven aan een softwareontwikkelaar voor een nieuwe aangiftemodule voor literaire en grafische werken en een berekeningsmodule voor de barema's. Tot slot opent de gewijzigde auteurswetgeving nieuwe perspectieven voor het collectief beheer, zoals het beheer van de nieuwe onoverdraagbare vergoedingsrechten en het onderhandelen van collectieve akkoorden.

4° Werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling (96,4°)

Geen enkele bijzondere activiteit dient te worden aangestipt inzake onderzoek en ontwikkeling.

5° Gegevens betreffende het bestaan van bijkantoren (96,5°)

Niet van toepassing.

6° Verantwoording van de toepassing van de waarderingsregels in de veronderstelling van continuïteit (96,6°)

Gelet op de reële vooruitzichten van ontvangsten in de toekomst werd de jaarrekening van de vennootschap opgesteld in toepassing van het behoud van de waarderingsregels in de veronderstelling van de continuïteit.

7° Gebruik van financiële instrumenten door de vennootschap

De vennootschap doet geen beroep op financiële instrumenten. Bij wijze van besluit verzoeken wij u de jaarrekening per 31 december 2022 zoals wij u die ter goedkeuring hebben overgelegd goed te keuren en ontlasting te verlenen aan bestuurders en de commissaris, wat de uitvoering van hun mandaten tijdens de loop van het voorbije boekjaar betreft.

8° Diverse informatie te verschaffen conform het KB van 25 april 2014

In het volledige jaarverslag wordt al deze informatie opgenomen volgens de nieuwe Guideline van -FOD Economie.

Gedaan te Antwerpen op 17 april 2024

Bestuurder
Dhr. Reyntjens Raf

Bestuurder
Dhr. Tijssens Angelo

Bestuurder
Mevr. Borms Brunhilde

Bestuurder
Mevr. Elias Bettie

Bestuurder
Dhr. Bilsen Kristof

Bestuurder
Dhr. Coulier Gilles

Bestuurder
Mevr. Nuyens Sanne

Bestuurder
Mevr. Vandael Nele

Bestuurder
Mevr. Eshun Inès

Bestuurder
Mevr. Dendooven Gerda

Bestuurder
Dhr. Wallyn Willem,

deAuteurs,